

КОНСУЛЬТАЦІЇ

Статус і права працівника, переведеного на виборну посаду

.12

ПЛЕНУМ

МЕТАЛУРГИ ТА ГІРНИКИ ВИЗНАЧИЛИСЯ З ГАЛУЗЕВОЮ УГОДОЮ ТА КОЛДОГОВОРАМИ

.10

БРИФІНГ

На захисті здоров'я та трудового потенціалу

Фінансування оздоровлення застрахованих і новий Трудовий кодекс обговорили у ФПУ

.03

Особливості вітчизняної «мінімалки»

ФПУ ПЕРЕКОНУЄ: ПРАЦЮЮЧА ЛЮДИНА ПОВИННА ОТРИМУВАТИ БІЛЬШЕ

2200 грн

НА МІСЯЦЬ МАЄ ОТРИМУВАТИ ЛЮДИНА, ЩОБ ЗАРОБИТИ МІНІМАЛЬНУ ПЕНСІЮ

.08

№ 23 (693) | 06.06.2013

профспілкові вісті

ГАЗЕТА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

www.psv.org.ua

КОРОТКО

КОНФЕРЕНЦІЯ | 5 червня у Женеві у Палаці націй і штаб-квартирі Міжнародного бюро праці розпочала роботу 102-га конференція МОП. **.02**

СОЦПОЛІТИКА | Цього року оздоровленням і відпочинком має бути охоплено 3 млн дітей, із них не менше 40% – суто оздоровленням. Про це заявила міністр соціальної політики України Наталія Королевська під час брифінгу з нагоди Міжнародного дня захисту дітей. **.03**

МОП | 29–31 травня в Тбілісі відбулася Субрегіональна зустріч МОП/МКП/ВЕРС «Просування конвенцій МОП із соціального захисту через жіночі мережі в членських організаціях ВЕРС та колективні переговори». **.04**

НА ЧАСІ | ЯК ЖИТИ ДАЛІ, РАДИЛИСЬ ГОЛОВНІ ЛІКАРІ ОЗДОРОВНИЦЬ

ОЗДОРОВЛЕННЯ САНАТОРНО-КУРОРТНОЇ СИСТЕМИ ПРОФСПІЛОК

У «Миргородкурорті» на Полтавщині відбулася нарада правління ПрАТ «Укрпроф-оздоровниця» з головними лікарями проф-

спілкових оздоровниць, у якій взяли участь Голова Федерації професійних спілок України Юрій Кулик та члени наглядової ради. **.06**

Геннадій Харківський: «Профспілка – громадська організація, але працювати має професійно» **.05**

ЯК ПОЛІПШИТИ НАШУ ГАЗЕТУ?
долучайтесь до обговорення на нашому сайті www.psv.org.ua

КОНФЕРЕНЦІЯ

НА ШЛЯХУ ДО СТОРІЧЧЯ МОП

5 червня у Женеві в Палаци націй і штаб-квартирі Міжнародного бюро праці розпочала свою роботу 102-га конференція МОП, яку називають міжнародним парламентом праці, адже конференція встановлює міжнародні трудові норми і є форумом для обговорення ключових соціально-трудова питань.

ЯК ІНФОРМУЄ ДЕПАРТАМЕНТ МІЖНАРОДНОЇ РОБОТИ АПАРАТУ ФПУ, майже 5 тис. делегатів від урядів, профспілок і роботодавців зі 185 країн-членів МОП обговорюватимуть питання соціального захисту, сталого розвитку, соціального діалогу з метою побудови кращого суспільства.

Делегати обрали керівні органи конференції та комітетів. Розпочато підготовку списку країн, звіти яких за порушення конвенцій МОП будуть заслухані протягом наступного тижня.

Напередодні Голова ФПУ Юрій Кулик зустрівся із заступником Генерального секретаря Міжнародної конфедерації профспілок Японії Віномом, президентом Пан'європейської регіональної ради МКП, головою ФНПР Михайлом Шмаковим, президентом Загальної конфедерації профспілок, фахівцями Бюро групи трудящих МОП.

Обговорювалися питання подальшої співпраці та посилення координації дій в умовах нинішньої кризи, проведення ФПУ разом

із ФНПР за участю фахівців Міжнародного бюро праці під час роботи конференції чотириденного семінару «Гідна праця як шлях у гідне майбутнє» для представників обох членських організацій.

Представники ФПУ Григорій Осойвий і Василь Шнлов, які входять до складу української делегації, приступили до роботи в комітетах конференції.

Секретаріатом МБП підтверджено, що Голова ФПУ Юрій Кулик виступить на конференції 13 червня.

ПОСТАТЬ

ЗІ СЛАВНИМ ЮВІЛЕЄМ!

4 червня 2013 року Лідії Михайлівні Гараніній, члену профспілки з 1939 року, виповнилося 90 років від дня народження. І нині вона є членом профспілки працівників культури та перебуває на обліку в первинній профспілковій організації апарату ФПУ.

Марія ГРИЦЕНКО

голова профкому ППО апарату ФПУ

так: воєнкомат відмовив у задоволенні її заяви вступити до лав Радянської армії, тож під час зупинки військового поїзда дівчина в чому була (а була вона просто в платтячку) стрибнула на платформу потягу, який прямував на фронт. Хтось із військових дав їй пілотку, хтось накинув на плечі масхалат, відтак вона опинилася на фронті. З 1941 по 1943 рік Лідія Гараніна – сержант фронтового польового артилерійського складу № 146 воювала з фашистами, за що отримала ордени Червоної Зірки, Великої Вітчизняної війни І ступеня, «За мужність», нагороджена 14 медалями. Після важкого поранення в травні 1943 року дівчина довгий час перебувала на лікуванні. А видужавши, до липня 1944 року несла службу в армійському запасному полку окремої Приморської армії. З липня 1944 року по липень 1945

року проходила службу в армійській артилерійській майстерні № 86 на посаді писаря, звідки й була демобілізована 19 липня 1945 року.

Після війни з грудня 1945 року по жовтень 1978 року Лідія Михайлівна працювала на посаді завідувача експедиції загальної частини Президії Верховної Ради України. А з жовтня 1978 року по листопад 1995 року – інспектором із діловодства загальноного відділу Укрпрофради, звідки й пішла на пенсію.

Під час розмови Лідія Михайлівна повідала, що вона щаслива жінка, адже народила двох дочок і сина, мала гарного чоловіка і доля завжди була прихильною до неї, і це не дивно, адже сама ювілярка – чудова жінка, мати, бабуся, прабабуся. Прожито нелегке життя, але вона не сумує за минулим, а живе майбутнім. Лідія Михайлівна цікавиться профспілковими проблемами, від початку до кінця перечитує «Профспілкові вісті», яку передплатила для неї первинка, часто навідується до ФПУ, зустрічається з молодим поколінням, розповідає про війну, ділиться радістю про своїх онуків Аню, Сашу і правнучку Єву. Тож зичимо Вам, шановна ювілярко, довголіття та міцного здоров'я!

ПРИВІТАННЯ

6 ЧЕРВНЯ – ДЕНЬ ЖУРНАЛІСТА!

Шановні працівники засобів масової інформації!

Прийміть найщиріші вітання з нагоди професійного свята – Дня журналіста!

Ваша професія цікава, нелегка й водночас дуже відповідальна. Адже завжди доводиться бути в епіцентрі подій, оперативно й компетентно доносити людям правдиву та виважену інформацію.

Ви формуєте світогляд, активно впливаєте на розвиток державотворчих процесів, допомагаєте долати життєві труднощі, додаєте віри й впевненості у завтрашньому дні.

Із вдячністю відзначаю, що саме профспілкові журналісти та працівники ЗМІ, які висвітлюють профспілкову діяльність, роблять найбільший внесок у вирішення питань, пов'язаних із захистом соціально-економічних прав працівників та членів їхніх родин.

Шановні журналісти! Від усієї душі зичу вам міцного здоров'я, заслуженого визнання, натхнення і нових творчих досягнень та здобутків! Бажаю вам і вашим сім'ям щастя, миру та достатку! З повагою

Юрій КУЛИК,

Голова Федерації профспілок України,
заслужений журналіст України

Шановні друзі!

Щиро вітаю вас із професійним святом – Днем журналіста! Це особливий день для всієї нашої держави. Адже свобода слова, достовірна інформація – це невід'ємні атрибути відкритого демократичного суспільства.

Бажаю вам змістовних статей, цікавих репортажів та інтерв'ю, численної вдячної аудиторії та віри в могутність вашого слова. Нехай кожен із вас матиме змогу заробити свій шматок журналістського хліба, не вступаючи в конфлікт із власним сумлінням. Нехай ваша професійна майстерність множиться, а благополуччя зростає, перо буде голим, розум – ясним, а серце – гарячим.

Хочу зазначити, що Профспілка працівників культури України й надалі послідовно обстоюватиме права та інтереси журналістів. Зичу всім вам міцного здоров'я, мирного неба та подальших творчих досягнень.

З глибокою повагою

Людмила ПЕРЕЛИГІНА,

голова Профспілки працівників культури України

ЗІ СВЯТОМ!

9 ЧЕРВНЯ – ДЕНЬ ПРАЦІВНИКІВ ТЕКСТИЛЬНОЇ І ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Шановні працівники текстильної і легкої промисловості!

Щиро вітаю вас із професійним святом!

Завдяки вашій високій майстерності споживачі мають можливість купувати якісну продукцію вітчизняного виробництва. Ваші золоті руки, творчий підхід до роботи щодня приносять радість людям.

Цього святкового дня щиро бажаю всім працівникам і ветеранам текстильної і легкої промисловості наснаги та успіхів, міцного здоров'я, щастя, добробуту й впевненості у завтрашньому дні.

З повагою

Юрій КУЛИК,

Голова Федерації профспілок України

Шановні друзі, колеги!

ЦК профспілки працівників текстильної та легкої промисловості України від щирого серця вітає вас із професійним святом – Днем працівників легкої промисловості!

Це не тільки професійне свято. Це день вдячності, поваги й шанування людей за їхню працю, це день професійної солідарності спільних дій усіх членів нашої профспілки. Дякую за вашу сумлінну й невтомну працю усім, хто працює сьогодні або працював раніше в галузі, керівникам підприємств, які мобілізують колективи на розвиток вітчизняного виробництва, профспілковим працівникам за їхню послідовну політику захисту прав та інтересів трудящих.

Нехай ваша плідна праця примножує здобутки нашої країни, сприяє утвердженню ідеалів справедливості та добра. Невичерпної вам енергії і наснаги, нових звершень в ім'я процвітання незалежної України!

Щастя, здоров'я, благополуччя вам і вашим родинам!

З повагою

Ольга ЄФІМЕНКО,

голова ЦК Профспілки працівників текстильної та легкої промисловості України

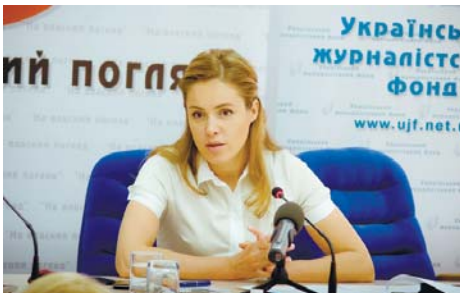

Фото Кирила ЛАТИШЕВА

СОЦПОЛІТИКА

ВІДПОЧИНОК ОБІЦЯЮТЬ ТРЬОМ МІЛЬЙОНАМ ДІТЕЙ

Тетяна РУБАН
«ПВ»

«Цього року оздоровленням та відпочинком мають бути охоплені 3 млн дітей, з яких не менше 40% – суто оздоровленням. На ці цілі в поточному році збільшено фінансування за рахунок коштів Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності». Про це заявила міністр соціальної політики України Наталія Королевська під час брифінгу з нагоди Міжнародного дня захисту дітей. За словами міністра, цього року визначено два чіткі пріоритети в організації дитячого оздоровлення та відпочинку. «Перше завдання – забезпечення послугами оздоровлення та відпочинку 3 млн школярів. Друге завдання – послугами оздоровлення має бути охопле-

но не менше 40% дітей. Якомога більше школярів мають отримати якісне оздоровлення замість того, щоб проводити літо в пришкольніх таборах, фактично на асфальті», – заявила Наталія Королевська. Особливу увагу приділено питанню захисту прав дітей-інвалідів. Як обіцяє міністр, цього року всі діти з особливими потребами на 100% будуть забезпечені необхідними засобами для реабілітації й оздоровлення. Збільшені виплати отримають близько 15 тис. українських сімей. Крім того, до кінця року в 11 областях з'являться денні стаціонари для дітей-інвалідів, які фактично замінюють дитсадки для цієї соціально вразливої категорії. У 2014 році подібні заклади будуть відкриті в усіх областях країни.

ФОТОФАКТ

МАЛЕЧА МАЛЮВАЛА РІДНЕ МІСТО

Кирило ЛАТИШЕВ
Фото автора

Знагоди Міжнародного дня захисту дітей на майдані Незалежності влаштували свято для юних мешканців столиці. На Хрещатику працювали ігрові майданчики та атракціони, «Містечко майстрів», «Ярмарок чудес», проводились активні ігри, анімації

та розіграші, виступи кращих творчих колективів України. Департамент Державтоінспекції МВС України для всіх учасників проводив тематичні конкурси та змагання з правил дорожнього руху. Гуляння та концерт творчих колективів відбулися в рамках VI благодійного дитячого проекту «Світ талантів – світ нації», присвяченого Року дитячої творчості.

БРИФІНГ

НА ЗАХИСТІ ЗДОРОВ'Я ТА ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ

Фінансування відпочинку й оздоровлення застрахованих працівників і членів їхніх сімей у поточному році та прийняття нового Трудового кодексу були темою обговорення на брифінгу з представниками регіональних ЗМІ, що відбувся 1 червня в Будинку профспілок. У заході взяли участь в. о. першого заступника Голови Федерації профспілок України Григорій Осовий і заступник Голови ФПУ Сергій Українець.

Фото Кирила ЛАТИШЕВА

Тетяна РУБАН
«ПВ»

СОЦІАЛЬНА СФЕРА

Соціальний захист, зокрема оздоровлення, працівників та членів їхніх сімей – пріоритетний напрям роботи для профспілок, тому ФПУ велику увагу приділяє організації відпочинку та оздоровлення дітей. У 2012 році фінансування відпочинку та оздоровлення застрахованих працівників за рахунок фондів соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Таким чином, загальною сумою коштів на оздоровлення збільшено до 1 млрд 400 млн гривень. Це рекордний показник за останні 5 років.

Окремий напрям цієї роботи – оздоровлення дітей. Як наголосив Григорій Осовий, «позиція профспілок полягає в тому, що оздоровлення дітей – пріоритетне завдання як для держави, так і громадських організацій. Щодо фінансування оздоровчої кампанії – на ці цілі спрямовується із різних джерел 2,4 млрд грн. Значно збільшено фінансування за рахунок соціального страхування – на 72%. Врештовуючи особливості придбання

щих путівок, кожна четверта з них буде надаватися безкоштовно. Це зроблено вперше за останні роки».

Турботу профспілок викликають встановлені норми харчування в дитячих закладах – вони давно застаріли і не відповідають реаліям, а тому потребують невідкладного перегляду. Профспілки неодноразово на цьому наголошували та пропонували їх підвищити. Григорій Осовий поінформував про те, що за результатами обговорення цих питань на засіданні Кабінету Міністрів Прем'єр-міністром Миколою Азаровим дано доручення міністру соціальної політики Наталії Королевській терміново підготувати відповідні зміни.

ТРУДОВИЙ КОДЕКС

Розповідаючи про законопроект у цілому, Сергій Українець наголосив, що профспілки підготували майже 150 пропозицій щодо покращення ухваленого Верховною Радою у першому читанні нового Трудового кодексу, але вважають, що основа для роботи вже є. Сергій Українець зазначив, «що зараз в окремих засобах масової інформації поширюється інформація про те, що цей законопроект погіршує становище працівників. Але якщо уважно й об'єктивно прочитати його текст, а також проаналізувати пропозиції, які в ньому містяться, неважко зрозуміти: це не так». Було наведено такий приклад. «Дехто говорить, що новий Трудовий кодекс запроваджує 12-

годинний робочий день. Насправді справа зовсім в іншому – запропоновано ввести граничну межу роботи протягом доби. Бо без такої межі роботодавець може встановлювати будь-яку робочу добу – аж до 24 годин. Більш того, через надумане несприйняття цієї норми автори законопроекту змушені були вилучити її з документа».

Позиція профспілок відома: новий Трудовий кодекс має відповідати інтересам людини праці. На жаль, попередня Верховна Рада не ухвалила проект документа, що знаходився у неї на розгляді і яким нині можна було б користуватися та вдосконалити шляхом внесення подальших змін і доповнень.

Сергій Українець наголосив, що впровадження нового законопроекту має на меті покращити умови, в яких працюють люди, визначити шляхи вирішення деяких досі невизначених і проблемних ситуацій. У законопроекті норма робочого часу залишається, як і раніше, 40 годин на тиждень. Але ті години, які людина працює понад норму, є понаднормовим робочим часом, за який вона має отримувати додаткову оплату. Це чітко прописано в новому Трудовому кодексі.

Одним з нововведень є обов'язкове укладання трудового договору в письмовій формі. Це дозволяє працівнику на законних підставах обстоювати свої права. Сергій Українець також навів низку інших прикладів того, яким чином прописані в законопроекті норми захищають соціально-економічні права та інтереси людини праці.

БІЛОРУСЬ: ВІДКРИЛАСЯ ВИСТАВКА «ДІТИ ВІЙНИ»

Студенти – представники профспілкового активу Білоруського державного університету, що входить до складу профспілки працівників освіти і науки, взяли участь у відкритті виставки «Діти війни», організованій громадськими

об'єднаннями «Білоруський союз блокадників Ленінграда» та «Білоруський союз художників». У рамках цієї патріотичної акції молоді люди ознайомилися з роботами білоруських художників-ветеранів, присвяченими обпале-

ному війною дитинству. А найголовніше – відбулося незабутнє спілкування з тими, хто зустрів Велику Вітчизняну війну ще дитиною, пережив блокаду, адже зберегти і передати нащадкам спогади про героїчні роки – священний обов'язок.

КИТАЙ

ТРАНСПОРТНИКИ АТР ПОГЛИБЛЮЮТЬ СПІВПРАЦЮ

Під час восьмої Азійсько-Тихоокеанської регіональної конференції Міжнародної федерації транспортників у м. Гонконзі делегати з 24 країн світу обговорили організаційні ініціативи для зміцнення транспортних профспілок регіону. Основним здобутком конференції була домовленість про нарощування організаційної роботи протягом наступних чотирьох років у всіх галузевих секціях, стратегічних центрах, транспортних коридорах, основних транспортних компаніях і ланцюгах поставок глобальних торгових підприємств. Під час конференції пройшли окремі засідання галузевих

секцій МФТ, на яких порушено питання гендерної рівності, формування молодіжної політики, посилення мотивації профспілкового членства, а також співпраці з іншими глобальними профспілковими федераціями. Конференція перебрала Ханафі Рустанді з Індонезії головою Азійсько-Тихоокеанського регіону на наступні чотири роки, а також обрала трьох його заступників. Делегати особливо відзначили внесок генерального секретаря МФТ Девіда Крофта, який виходить на пенсію, а також привітали Стівена Коттона як виховача обов'язків генерального секретаря МФТ.

КОРОТКО

ГРУЗІЯ | У порту м. Поті загинув 45-річний робітник, на якого впав вантажний контейнер. Як повідомив представник Об'єднання профспілок Грузії Точа Олександрія, відділ з охорони праці об'єднання генерально розслідування щодо встановлення винних у нещасному випадку. За офіційними даними, розглядаються можливості порушення техніки безпеки та службової недбалості.

ПОРТУГАЛІЯ | У Лісабоні через страйк на добу зачинилося метро. Як заявила представник Федерації профспілок працівників транспорту Анабель Карвалейра, за депо не вийшов жоден потяг, всі станції закриті. В такий спосіб працівники найбільш масового виду громадського транспорту португальської столиці висловили свій протест проти зниження заробітної плати і погіршення умов праці. За словами А. Карвалейри, профспілки неодноразово вносили пропозиції щодо вирішення соціального конфлікту, проте адміністрація продовжує зберігати мовчання.

ВІРМЕНІЯ | Співробітники національного авіаперевізника «Армавія» 29 травня організували акцію протесту перед будівлею резиденції президента в Єревані з вимогою посприяти в погашенні підприємством зарплатних боргів. Протестувальники стверджують, що авіакомпанія заборгувала їм заробітну плату за 7 місяців.

НІМЕЧЧИНА | У Берліні відбувся IV конгрес Європейської федерації транспортних робітників (ЕТР), в якому взяли участь понад 400 представників галузевих профспілок із 30 країн. У рамках заходу підбито підсумки роботи ЕТР, прийнято програму дій на наступні чотири роки та проведено вибори керівних органів федерації.

МОП

ПРОСУВАННЯ КОНВЕНЦІЙ МОП ІЗ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ

29–31 травня 2013 року в Тбілісі відбулася Субрегіональна зустріч МОП/МКП/ВЕРС «Просування конвенцій МОП із соціального захисту через жіночі мережі в членських організаціях ВЕРС та колективні переговори».

Як інформує Департамент соціального діалогу та соціального страхування, у Субрегіональній зустрічі взяли участь представники Азербайджану, Білорусі, Вірменії, Грузії, Казахстану, Киргизстану, Молдови, Росії, України, Таджикистану. На семінарі, що пройшов у рамках цієї зустрічі, було розглянуто політику і стандарти МОП у сфері соціального захисту. Представники жіночих мереж регіону виступили із презентаціями про ситуацію у цій сфері в їх країнах.

Галина Колосюк представляла Федерацію профспілок України з презентацією «Просування конвенцій МОП із соціального захисту та колективні переговори. Роль жіночих мереж». У ній викладено основні елементи законодавчої бази України в сфері соціального захисту, впроваджені найважливіші законодавчі та інституційні засади для сприяння рівності жінок і чоловіків, рішення проблем гендерної дискримінації. Серед них – ратифіковані конвенції ООН «Про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок» (та Протокол), № 100 МОП «Про рівну винагороду», № 103 МОП «Про охорону материнства», № 111 МОП «Про дискримінацію в галузі праці та занять», № 156 МОП «Про працівників із сімейними обов'язками».

Також були представлені недоліки українського законодавства, над якими потрібно працювати. Так, зокрема, в українському законодавстві діють норми, що звужують принципи, викладені у Конвенції МОП № 100 «Про рівну винагороду», зокрема не визначено поняття «роботи рівної цінності», що перешкоджає прогресу в подоланні дискримінації в оплаті праці жінок (забезпечення рівної винагороди за рівну, таку ж або однако-

ву роботу); відсутні законодавчі положення, які б забороняли дискримінацію в оплаті праці, коли чоловіки і жінки виконують різну роботу, проте яка є рівноцінною роботою.

Не ратифіковано наступні конвенції МОП: № 102 «Про мінімальні норми соціального забезпечення»; № 183 «Про охорону материнства» (переглянута).

У своєму виступі Галина Колосюк зазначила, що на сьогодні за активної участі профспілок опрацьований проект постанови уряду України «Про затвердження Державної програми із забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2016 року», який передбачає: вдосконалення українського законодавства; заходи, що сприяють впровадженню роботодавцями європейських стандартів рівності співробітників у сфері праці; розвиток лідерських навичок у жінок при прийнятті рішень; забезпечення системної роботи з впровадження гендерних підходів у систему освіти всіх рівнів; проведення просвітницької роботи з виховання культури гендерної рівності, подолання гендерних стереотипів і т. ін.

Також у своєму виступі Галина Колосюк особливу увагу приділила соціальному діалогу в Україні як інструменту соціального захисту.

На семінарі прозвучали рекомендації МОП профспілковим організаціям у сфері соціального захисту та соціального забезпечення.

Учасники засідання обговорили план дій із просування Конвенції № 102 та Рекомендації № 202 на національному та субрегіональному рівнях, а також способи зміцнення жіночої мережі в регіоні. Значну увагу також було приділено гендерним аспектам у соціальному діалозі і колективних переговорах.

КЕНІЯ

ВІЛ-ІНФІКОВАНІ АВТОМОБІЛІСТИ СТВОРЯТЬ КОНТАКТНУ МЕРЕЖУ

18 ВІЛ-інфікованих спортсменів із профспілок різних районів Кенії зібралися, щоб поділитися досвідом і обговорити можливість розширення контактної мережі (USAFIRI) у країні для подолання клейми ганьби, пов'язаного з ВІЛ та СНІДом, а також викоринення дискримінації у транспортній галузі. У Кісуму дев'ятеро чоловіків і стільки ж жінок взяли участь у першому, організованому МФТ, засіданні семінари контактної мережі USAFIRI, створеної в Момбасі 2011 року. Протягом двох днів його учасники розробляють плани створення такої мережі в округах Кенії – Какамега, Кісуму, Мігорі, Млолонго, Найробі і Накуру, а також зміцнення існуючої мережі в Момбасі. Ці плани включають залучення якомога більшої кількості ВІЛ-

інфікованих членів профспілки з транспортної галузі, в тому числі водіїв таксі, велотаксі та моторикси, а також установлення контактів з їх друзями та сім'ями. Очілюючи контактної мережі USAFIRI Френсіс Рува, відзначаючи цілеспрямовану діяльність учасників семінару, зауважив, що ВІЛ-інфіковані працівники часто живуть під тиском страху, що колеги дізнаються про їх захворювання, після чого на них чекає ганьба, дискримінація і, врешті-решт, звільнення. «Відверто обговорюючи проблему інфікованих працівників, ми сподіваємося порушити мовчання навколо неї і подолати клеймо ганьби. Ми багато чого домоглися, і нам належить ще багато зробити, але нас у цій боротьбі ніщо не зупинить», – наголосив Френсіс Рува.

РОЗМОВА З ГЕННАДІЄМ ХАРЬКОВСЬКИМ, ГОЛОВОЮ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Тетяна МОРГУН
оглядач «ПВ»

– Геннадію Петровичу, які нині головні завдання обласного профоб'єднання?

– Серед головних завдань для нас – об'єднати зусилля профспілкових організацій задля збереження робочих місць, збільшення зарплат, забезпечити захист спільчан від свавілля роботодавців, зберегти здоров'я людей через охорону праці, соціальне страхування.

– Отже, чи задовольняє Вас стан соціального партнерства?

– Власне, соціалпартнерство є одним із засобів вирішення певних проблем: долаючи труднощі в області, воно наповнюється реальним змістом. Розвиток соціалпартнерства дуже посприяло, зокрема, й розпорядження голови обласної державної адміністрації Василя Ядлухи «Про поглиблення соціального діалогу та співпраці між органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, роботодавцями та профспілками області» від 9 березня 2011 року. Діють обласна та районні соціально-економічні ради, в більшості районів укладено угоди між профспілками, роботодавцями, владою.

Завдяки спільним заходам в області зменшилась заборгованість із зарплати, а в галузях освіти, охорони здоров'я, культури, соціальної сфери, АПК, лісовому господарстві, споживчій кооперації та на економічно активних підприємствах майже в усіх районах борги відсутні. На жаль, на підприємствах-банкрутах це питання вирішується повільно, бо до цього часу в державі не створено фонду, який гарантував би своєчасну виплату зарплати.

Всі обласні профспілкові організації пройшли репрезентацію, виконано основні зобов'язання регіональної угоди між облдержадміністрацією, об'єднанням організацій роботодавців, Федерацією профспілок області на 2011–2012 роки щодо зменшення безробіття, створення нових робочих місць. Середня зарплата щороку зростає на 16–17%, а кількість працівників, які отримували зарплату на рівні або менше мінімальної, скоротилася вдвічі.

– Не секрет, що організаційна єдність і фінансова міць – засади успішності профспілкової роботи...

– Що стосується ситуації з власне профспілками, то є проблеми – і суб'єктивні, й об'єктивні. Маю на увазі зменшення членства, розпорошення профвнесків, не завжди своєчасне й задовільне виконання рішень, а з іншого боку – авторсинг, запозичена праця, зменшення кількості первинок. Особливо це стосується АПК, текстиль-

Профспілка – громадська організація, але працювати має професійно

ної і легкої, харчової і переробної промисловості, машинобудування, торгівлі. Роботодавці полюбляють декларувати, що, мовляв, профспілки за сучасних умов не потрібні. Зрозуміло, що профспілка в частині перерозподілу доходів підприємства на користь працівника є конкурентом роботодавця, й він часто вчиняє з нею саме як з економічним конкурентом: прагне послабити, знесилити або взагалі позбутися.

– Як же, на Ваш погляд, належало б вирішити найважливіші суб'єктивні профспілкові проблеми?

– Федерація профспілок України подала Президенту В. Януковичу своє бачення стратегії розвитку країни до 2020 року. Це добре. Але самій Федерації цю стратегію необхідно реалізувати вже зараз. Не потрібно вигадувати щось нове: є рішення, резолюції VI з'їзду профспілок України, й їх належить виконувати. Ми постійно говоримо про нагальність організаційного й

фінансового зміцнення ФПУ, а водночас деякі обкоми дуже малочисельні, на ладан дихають – й це що, не бачать у Києві? Бачать, але об'єднують в потужні профспілки навіть споріднені галузі не хочуть.

Я вже не кажу про внески. В області щороку витрачаються десятки мільйонів профвнесків. Причому на все, що завгодно, тільки не на правозахисну діяльність, громадський контроль, страйкові фонди. У 20 членських обласних організаціях лише три юристи, один фахівець з охорони праці, два – із соціально-економічного напрямку. А рядові спільчани не вдаються в деталі, їх цікавлять конкретні й ефективні дії, спрямовані на їхній захист. Отже, необхідно перевернути вертикаль надходження внесків. Й впевнений, що добре оплачуваній фахівцеві на рівні Федерації, обкому може зробити дуже багато – набагато більше, ніж робиться нині – для профорганізації, членів профспілки, для підвищення авторитету голови

первинної профорганізації, абсолютна більшість яких працює на громадських засадах, адже профорганізацій у нас 2731, і лише 29 голів профкомів – штатні працівники.

– Хмельниччина – область радше аграрна, ніж промислова, тож хочеться запитати про можливості профспілки АПК, зокрема, як вона дбає про соціально-економічний захист працівників?

– Обласна профорганізація АПК, яку очолює Віктор Зварич, працює в непростих умовах. Недолуге реформування, банкрутство сільських господарств, їхній занепад – ці проблеми відомі. Незважаючи на заходи, які вживаються, профспілка об'єднує значно менше працівників АПК, харчової й переробної промисловості, ніж 20 років тому.

Корінні зміни в агропромисловому комплексі відбулися з приходом до керівництва нашою областю досвідченого господарника Василя Ядлухи. Дали по руках небалим господарникам, орендарів змусили думати про людей, про соціальний пакет. Профспілка підтримала заходи з наведення ладу, відновлення роботи цукрозаводів, розвитку трудового суперництва. Турбота про землю й людей дала вагомий результат: відчутно зросли обсяги виробництва, різючі зміни й у соціальному плані. По-перше, ліквідовано борги із зарплат, подруге, якщо 2009 року середня зарплата в АПК становила 1048 грн, то 2012-го – вже 2060 грн.

Обком, райкоми профспілки, первинні профорганізації АПК через колдовори, комісії із соцстрахування опікуються також оздоровленням працівників та їхніх дітей, разом із ФСТ «Колос» не забувають про спорт. А які чудові свята «Хто ти, майбутній олімпієць?», «Богатирська слава», «Жнивароку», «Краще спортивне село!»

Але нові технології та способи управління змінили умови й характер праці в галузях, де діє профспілка АПК: у сільському господарстві, харчовій та переробній промисловості, а це вимагає відповідних змін як власне профспілкових структур, так і їхньої роботи. Однак працівники здебільшого уникають організованої профспілкової боротьби з обстоювання своїх прав, часто забувають, що профспілка – це самоорганізація працівників, і необхідне об'єднання зусиль, фінансів задля забезпечення роботи, гідної зарплати, охорони праці. Люди побоюються репресій роботодавців, профорганізації не завжди можуть їх захистити.

Є випадки, коли з профспілки виходять, бо, як-то кажуть, «жаба душить»: адже із зростанням зарплат – а зарплата в АПК, як я вже казав, зростає за два роки майже вдвічі – зростають і профвнески! На жаль, здоровий

глузд не завжди перемагає. Скажімо, 2012 року один працівник АПК сплатив 250 грн профвнесків, і йому здається, що це надто багато, але при цьому забуває, що саме завдяки діям профспілок, виконанню колдоворів, галузевих угод він додатково отримав, порівняно з 2011 роком, 5800 грн.

– Принагідно щодо навчання профактиву: чи знайдено в цій царині ефективні, відмінні від інших областей, форми й методи?

– Ми використовуємо різні форми – базове навчання, семінари в районах, профспілкові гуртки й уроки. Розпочинає роботу обласна дистанційна школа (електронні та інші засоби інформації).

Торік провели навчання голів профкомів професійно-технічних закладів і майбутніх представників профспілки в училищах, де відсутні профорганізації. Змістовним вважаю навчання голів профкомів вищих навчальних закладів на базі Кам'янець-Подільських національного й агротехнічного університетів – за участю керівників облдержадміністрації, Федерації профспілок області, дирекцій фондів соцстрахування. Крім того, на базі підприємства «Навчально-культурний центр «Побужжя» ФПО проведено засідання науково-методичної ради ФПУ під керівництвом Голови ФПУ Юрія Кулика та за участю керівників регіональних профоб'єднань Західного регіону, голів обласних профорганізацій. Вісім років проводиться конкурс навчальних закладів ФПУ, і центр «Побужжя» тричі посідав призові місця!

До цього ж питання дотичні й аспекти молодіжної політики, мотивація молоді до профчленства. Отже, залученню молодих людей до профспілки, тим більше до керівництва профорганізаціями, дуже посприяло створення у кожній профспілці страхового профспілкового фонду – для навчання профспілкових працівників, допомоги в працевлаштуванні спільчан, звільнених за активну профспілкову роботу. В молоді більше енергії, куражу, впевненості, а якщо вона буде добре навчена, то, за підтримки такого фонду, діятиме рішуче й ефективно.

Профнавчання необхідне й для проведення грамотного громадського контролю на виробництві. Вважаю, саме на часі створення при кожному обкомі, міськомі, райкомі, первинці служби оперативної профспілкової інформації, щоб через збори, гуртки, індивідуальну роботу дійти до кожного члена профспілки, до кожного працівника, студента, учня.

Мій головний принцип: «Профспілковою організацією є громадською організацією, але вона повинна працювати професійно».

Анна Репіч

редактор відділу «ПВ»

Протягом трьох днів учасники заходу знайомилися з лікувально-діагностичною базою та інфраструктурою «Миргородкурорту», обмінювалися досвідом роботи, вносили конкретні пропозиції щодо поліпшення умов і якості відпочинку та лікування в профоздоровництвах. Також обговорювалися можливі варіанти вирішення нагальних проблем, що існують нині чи не в кожному санаторії. Про те, як вижити і працювати на гідному рівні, як привабити відпочивальників і зменшити вартість путівок для пересічних спільчан, ішлося на нараді.

«Ми збрали сьогодні всіх керівників нашої санаторно-курортної системи, а це близько сотні осіб, щоб обговорити питання поліпшення системи оздоровлення і відпочинку людей, – сказав **Юрій Кулик**. – Наше майно – це ласі об'єкти, які хочуть у нас відібрати. Нині розглядаються близько 240 позовів, що стосуються майнових питань. Однак, ми боремось, бо хочемо, щоб майно Федерації профспілок України ефективно служило людям. Я сподіваюсь, що ця нарада надасть нового поштовху розвитку профспілкової санаторно-курортної системи». Голова ФПУ наголосив, що необхідно якомога швидше зайнятися інвестуванням в санаторно-курортну систему. Ще одним важливим питанням є те, що наразі необхідно звільнитися від збиткових об'єктів, які не лише не приносять прибутку, а й потребують великих витрат на їхнє утримання.

В. о. заступника Голови ФПУ **Володимир Саєнко** в своєму виступі зазначив, що на прикладі «Миргородкурорту» видно, як завдяки правильній роботі та чіткому управлінню можна зробити підприємство одним з кращих у системі. «Нині в ФПУ створено три комісії з реформування системи управління майновим комплексом, функціонування яких спрямоване на те, щоб оптимізувати наші витрати та акумулювати кошти, аби хоча б раз на рік у нас з'являвся такий об'єкт, як «Миргородкурорт», – зазначив **Володимир Саєнко**.

ПІДСУМКИ ТА ПЛАНИ

Невипадково місцем цієї зустрічі стала «українська Швейцарія» – найвідоміший курорт України Миргород. «Курорт, на якому ми сьогодні маємо змогу перебувати, є одним з кращих у нашій системі, тож нам є, чим пишатися, а тим, хто дещо відстає, є чому тут повчитися», – зауважив голова правління ПрАТ «Укрпрофоздоровниця» **Микола Субота**. Під час наради він підбив підсумки роботи Товариства за минулий рік і поставив чіткі завдання щодо забезпечення оздоровлення громадян у 2013 році. **Микола Субота** доручив працівникам апарату правління та керівникам оздоровниць забезпечити максимальне заповнення оздоровниць, провести необхідні заходи щодо збереження і відновлення майна, приділити належну увагу кадровим питанням та ін.

Власними думками про Миргород і профспілкову санаторно-курортну систему поділився голова Полтавської облпрофради **Леонід Вернигора**. За його словами, невідповідно саме у Миргороді проводиться така всеукраїнська нарада. «Об'єднання санаторіїв курорту на сьогодні працює краще за інших, – поінформував **Леонід Михайлович**. – Однак ми всі занепокоєні ситуацією,

Оздоровлення санаторно-курортної системи профспілок

У «Миргородкурорті» на Полтавщині відбулася нарада правління ПрАТ «Укрпрофоздоровниця» з головними лікарями профспілкових оздоровниць, у якій взяли участь Голова Федерації професійних спілок України **Юрій Кулик** та члени наглядової ради.

що склалася. Якщо фонди соціального страхування припинять надавати малозабезпеченим путівки дешевше, ніж вони насправді коштують, то половина санаторіїв просто збанкрутують. Нам треба усім разом обміркувати, як не допустити такої ситуації. Люди, які потребують лікування, повинні мати змогу оздоровитися, бо це не розкіш, а необхідність!»

Про ситуацію, що склалася в санаторно-курортній системі Криму, розповіла голова Федерації незалежних профспілок Криму **Надія Казьміна**. «Напевне, Крим насамперед асоціюється з оздо-

ровленням та відпочинком. І мені здається, що сезон тут – явище постійне. На сьогодні всі оздоровниці у системі «Укрпрофоздоровниця» мають стовідсоткову готовність до відкриття сезону, – сказала голова ФНП Криму. – Ціни практично не змінилися порівняно з 2012 роком, деякі зміни відбулися лише через подорожчання води, газу та інших послуг. У нас є чудові санаторії, які практично постійно оновлюють свою лікувальну базу (заміна обладнання, використання нових методик лікування тощо). Я завжди кажу, що кримські оздоровниці – найкращі».

ПОКРАЩЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ

У своєму виступі **Микола Субота** також повідомив, що протягом минулого року на будівництво, реконструкцію, капітальний та поточний ремонт, переоснащення матеріально-технічної бази дочірніх підприємств Товариства було використано понад 107 млн грн. Освоєно капіталовкладень на суму понад 79 млн грн, з яких близько 30 млн витрачено на придбання медичного і технологічного устаткування, проведено ремонтні та

суму більше 27 млн грн. Крім того, в шести приватних акціонерних товариствах за звітний період виконаний обсяг робіт на суму понад 25 млн грн.

Зокрема, за минулий рік у ПрАТ «Миргородкурорт» проведено буріння артезіанської свердловини, СКК «Миргород» – капремонт ванного відділення, ДП «Санаторій «Березівські мінеральні води» – ремонт одного з корпусів. Також у ДП «Санаторій «Синяк» проведено реконструкцію водогону, ДП «Санаторій ім. Пирогова» – капремонт двох поверхів і котельні, у ДП «Санаторій «Україна» введено в експлуатацію перший корпус тощо. Микола Субота також наголосив, що нині існує незавершене будівництво, тож цього року всім належить попрацювати над тим, щоб завершити його.

МАЙНОВІ ПИТАННЯ

Для виведення з кризового стану збиткових та неперспективних дочірніх підприємств ПрАТ «Укрпрофоздоровниця» у квітні минулого року було створено робочу групу. Ця група разом з представниками департаменту профспілкового майна ФПУ відвідала 20 суб'єктів господарювання Товариства у восьми областях України й АР Крим, а також проаналізувала стан справ у збиткових та неперспективних підприємствах. Також було проведено консультації з окремими членами Президії ФПУ, головами регіональних профоб'єднань та галузевих профспілок щодо подальшого використання об'єктів дочірніх підприємств. Напрацьовані матеріали подано на розгляд членам постійної комісії Ради ФПУ з майнових питань та Президії ФПУ.

«На сьогодні, на жаль, стан справ у деяких дочірніх підприємствах з об'єктивних причин не покращився. Ми продовжуємо утримувати їх, що безперечно впливає на результати фінансово-господарської діяльності Товариства», – зазначив Микола Субота.

Наразі річними загальними зборами акціонерів було прийнято рішення про продаж окремих збиткових та неперспективних об'єктів. Це дозволить зменшити витрати на їх утримання, провести необхідні капітальні ремонти та придати медичне обладнання.

Для цього необхідний дозвіл Ради ФПУ на продаж збиткових майнових комплексів ДП «Грязелікувальня «Мойнаки», ДП «Феодосійський мейблевій комбінат», ДП «Санаторій «Зірка», ПрАТ «Санаторій «Рай-Оленівка», відчуження яких дасть змогу, по-перше, уникнути зайвих витрат на їх утримання, а по-друге, інвестувати значні кошти в дочірні підприємства, які працюють стабільно і прибутково.

ЗБЕРЕГТИ, ЩО МАЄМО

«На сьогодні в провадженні судів різних інстанцій перебувають 234 справи, в яких ПрАТ «Укрпрофоздоровниця» виступала позивачем, відповідачем або третьою особою, – повідомив Микола Субота. – Основна кількість, а це 165 справ, становлять позови органів прокуратури, предметом яких є визнання за державою Україна права власності на майно, яке було передане Товариству в процесі створення як наповнення статутного фонду Федерацією незалежних профспілок України, правонаступником якої є ФПУ. 70 судових справ стосуються майна дочірніх підприємств ПрАТ «Укрпрофоздоровниця» та товариств, створених за її участю».

Також голова правління зазначив, що в усіх справах за прокурорськими позовами Товариством заявляються клопотання про призначення судової будівельно-технічної та економічної експертизи з метою з'ясування джерел

ВРАЖЕННЯМИ ПРО ОЗДОРОВЛЕННЯ ТА ВІДПОЧИНОК У ПРОФСПІЛКОВИХ САНАТОРІЯХ ПОДІЛИЛИСЯ З ЧИТАЧАМИ «ПВ» ГОСТІ «МИРГОРДУКОРТУ»

РУСЛАН ГУСЕЙНОВ, АЗЕРБАЙДЖАН:

«Я приїхав з родиною за рекомендацією наших знайомих, які також часто приїждять на цей курорт. Кілька років хворію на цукровий діабет і вже за кілька днів перебування у санаторії відчуваю значні покращення, тож сподіваюся добре оздоровитися й набратися сил. Нам подобається тутешня природа, клімат, люди, тож ми плануємо щороку приїздити сюди».

ГАННА І МАКСИМ КОЦЕЛ, УКРАЇНА:

«Ми тут не вперше й щороазу з радістю повертаємось. Мій син довго хворів, тож бували в різних санаторіях. Однак нині аже не експериментуємо, а ідемо до Миргорода, бо знаємо, що отримаємо найкраще лікування і відпочинок. Гарно організований лікувально-діагностичний процес і дозволяє, уважати та чуїні лікарі, неймовірна природа – тут усе сприяє оздоровленню».

РАХМАН НАДЖИМ, УКРАЇНА:

«Уже протягом 10 років приїжджаю в Миргород на оздоровлення. Про ці місця мені розповів друг з України. Тут гарні умови, медперсонал приділяє багато уваги кожному відпочивальнику, чудова природа, великий спектр послуг – лікувальних і профілактичних. Перебуваючи на цьому курорті, я маю змогу не лише оздоровитися та відпочити як фізично, так і духовно».

БОРИС ЧОРНУХА, УКРАЇНА:

«Знаю курорт Миргород з кінця 1980-х, однак за останні 5–7 років тут відбулися різкі зміни. І коли ці місця називають «українською Швейцарією», мені боляче, бо, може, Швейцарія – то український Миргород?! Тут гарний медичний персонал, чудові умови для лікування та відпочинку. Я в цьому санаторії вже уювсьме, і це найкраще свідчення того, що мені тут добре».

ОЛЕНА ПЕЛЬЦ, НІМЕЧЧИНА:

«Ми з чоловіком приїздимо сюди вже втретє. Нам подобається підхід лікарів до пацієнтів, природа, процедири – все на високому рівні. У нас в Німеччині не так просто потрапити на курорт для загального оздоровлення та профілактики – це можна робити лише раз на чотири роки. А в Миргороді ми отримуємо колосальне задоволення від ванн, масажів».

фінансування будівництва чи реконструкції спірних об'єктів та їх площі, як на період будівництва, так і на нинішній. Більшість таких клопотань судами задовольняються.

«Враховуючи тенденцію розгляду справ у Вищому господарському суді України, а саме скасування рішень судів першої та апеляційної інстанцій, які

були винесені не на користь Товариства, а також направлення справ на новий розгляд до суду першої інстанції, можемо прогнозувати позитивний результат, тобто прийняття рішень на нашу користь», – констатував Микола Субота. – Хотілося б відзначити той факт, що на сьогодні жоден санаторно-курортний заклад Товариством не втрачений».

Протягом трьох днів учасники заходу знайомилися з лікувально-діагностичною базою та інфраструктурою «Миргородкурорту», обмінювалися досвідом роботи, вносили конкретні пропозиції щодо поліпшення умов і якості відпочинку та лікування в профоздоровницях.

Під час зустрічі неодноразово наголосувалося, що, зважаючи на важливість претензійно-позовної роботи, необхідно ретельно відслідковувати хід справ і спільно з представниками ФПУ протидіяти передаванню профспілкових об'єктів іншим власникам.

МЕДИЧНА СКЛАДОВА

Діяльність медичної служби санаторно-курортних закладів системи протягом поточного року була спрямована на подальше вдосконалення якості медичного обслуговування, підвищення ефективності санаторно-курортного лікування та реабілітації, впровадження інноваційних стратегій із створення сучасних програм організації харчування та дозвілля відпочивальників.

«Характерно для системи в цілому те, що ми не стоїмо на місці, – наголосив голова правління. – Поточного року в санаторно-курортних закладах профспілок відбулося багато змін та нововведень. Але відчувались і серйозні проблеми та труднощі, пов'язані із стабільністю функціонування галузі та ресурсною, в тому числі фінансовою, забезпеченістю».

Микола Субота зазначив, що для ефективного керівництва курортними закладами необхідне забезпечення належної якості санаторно-курортної допомоги, комфортного перебування і здорового харчування хворих. «Тому керівники оздоровниць повинні в плановому порядку передбачити кошти на поточні ремонти, оновлення технологічного обладнання харчоблоків, модернізацію лікувально-діагностичної бази й інфраструктури дозвілля тощо, – зауважив він. – Загалом у системі списано за рік 145 одиниць старого медичного устаткування і придбано нового на загальну суму понад 4 млн грн».

Під час зустрічі стало відомо, що з майже 9 тис. застрахованих осіб, що пройшли відновне лікування в реабілітаційних відділеннях оздоровниць, понад 86% успішно відновили здоров'я та стали до роботи, що є показником високої ефективності проведення медичної реабілітації в умовах санаторно-курортних закладів.

Враховуючи побажання відпочивальників, які не мають можливості довготривалого санаторно-курортного лікування, останнім часом в оздоровницях впроваджуються короткотермінові цільові програми, серед яких «Антистрессова програма», «Вільне дихання», «Жінка в гармонії з природою», «Очищення організму» та ін.

Іншою складовою, що впливає на якість санаторно-курортного лікування, є підвищення кваліфікації медичного персоналу. Тож правління Товариства приділяє значну увагу вирішенню цього питання, постійно проводячи різного роду навчання, семінари, конференції тощо.

За словами Миколи Суботи, для подальшого поліпшення роботи оздоровниць у 2013 році необхідні суворе дотримання ліцензійних умов та «Стандартів санаторно-курортного лікування», затверджених Наказом МОЗ України; постійне вдосконалення лікувально-діагностичної бази оздоровниць, оснащення медичною апаратурою; активне використання природних лікувальних ресурсів, наукових розробок, кваліфікації медичного персоналу і досвіду роботи з направлення хворих на оздоровлення. Також слід збільшувати обсяг надання платних послуг, ширше запроваджувати сучасні медичні технології і розробки вітчизняних та закордонних вчених, а також (за додаткову плату) такі форми організації харчування, як дитяче ресторанне, «шведський стіл», приготування на замовлення «дорожніх наборів» для від'їжджаючих тощо.

**Raïsa
Чирва**

оглядач «ПВ»
chirva@bigmir.net

Збільшення мінімальної зарплати – перевага для працівників та економіки

У редакції газети «Профспілкові вісті» відбувся круглий стіл з питань мінімальної зарплати в 2014 році. Профспілковці, урядовці, науковці та журналісти намагалися відповісти на запитання: яким має бути розмір мінімальної зарплати в Україні і чому її підвищення так важливе не лише для економіки, а й для збереження генофонду країни?

АКТУАЛЬНА ТА БОЛЮЧА ТЕМА

Учасників круглого столу було запрошено не випадково. Адже для того, щоб виробити найкраще рішення, потрібно дізнатися думку як зацікавлених сторін, так і експертів. Профспілкову сторону представляли заступник Голови Федерації профспілок України Сергій Кондрюк та завідувач відділу оплати праці департаменту виробничої політики та колективно-договірного регулювання Олена Морозова. Від уряду була присут-

У США, незважаючи на кризи та величезний зовнішній борг, президент не зменшив зарплату, а навпаки, суттєво підвищив мінімальний стандарт оплати праці до 9 доларів на годину. Щоб головний інвестор економіки – протистий американець – мав гроші, аби їх витратити.

ня начальник відділу Департаменту з питань зарплати та умов праці Міністерства соціальної політики Неля Синько. Науковців представляли завідувач кафедри економіки підприємства та економічної теорії Академії праці і соціальних відносин ФПУ, доктор економічних наук, професор Марія Коденська та доцент кафедри економіки підприємства та економічної теорії АПСВ, кандидат економічних наук Інна Шевченко. Федерація роботодавців України пообіцяла надіслати письмові відповіді на поставлені запитання. Після надходження цих відповідей редакція газети обов'язково надрукує їх.

Готуючись до зустрічі, оглядачі «Профвістей» підготували низку запитань для запрошених. Перше стосувалося нових підходів, які запропоновано для визначення розміру мінімальної заробітної плати в 2014 році під час переговорів між соціальними партнерами. Друге запитання порушувало проблему сімейної складової при нарахуванні мінімальної зарплати. Адже згідно із Конвенцією МОП № 131 «Про встановлення мінімальної заробітної плати з особливим врахуванням країн, що розвиваються» при визначенні мінімальної заробітної плати належить враховувати, крім іншого, потреби сім'ї працівника. І нарешті, сторони визначали, що, власне, потрібно зробити, щоб мінімальна зарплата в Україні

забезпечувала нормальне відтворення робочої сили? Які першочергові заходи потрібно для цього провести?

Усі ці питання було ретельно опрацьовано, діалог виявився жвавим та конструктивним, і, схоже, зусиллями всіх сторін проблема підвищення зарплати зрушить з мертвої точки.

ПРАЦЮЮТЬ, АЛЕ БІДУЮТЬ

За 22 роки незалежності України нам так і не вдалося вийти на показники хоча б радянських часів. Ані за тривалістю життя, ані за обсягами виробництва, ані за рівнем зарплат та пенсій. Крім того, ми катастрофічно відстали від інших країн, з якими після розвалу СРСР були майже на рівних умовах, зокрема Польщі й Угорщини. А проблема в тому, що наші співвітчизники не отримують належної винагороди за свою працю. Між тим, ще класик економічної теорії Адам Сміт стверджував, що недоплата навіть одного цента зарплати перетворить навіть найбагатшу країну на злиденну.

Саме з цього твердження розпочав свій виступ заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк. «Ми мали ввійти до п'ятірки найпрогресивніших країн Європи, а наразі пасемо задніх, конкуруючи хіба що з Молдовою. Але ми вже переконалися, як багато залежить від рівня життя, що забезпечується гідною заробітною платою. Саме через низьку зарплату ми лідуємо в світі за наявністю «соціальних» хвороб, таких як туберкульоз. Якщо цей процес не зупинити, то кількість людей за межею бідності зростатиме», – зазначив він.

Найголовніше, що багато бідних серед тих, хто працює. Особливо це стосується працівників бюджетної сфери. Аби заробити мінімальну пенсію, людина має отримувати зарплату щонайменше 2200 грн. А це майже вдвічі більше, ніж сьогоднішня мінімальна зарплата. То що ж робити бюджетникам – лікарям, вчителям та іншим? Їхня праця матеріально знецінена, і немає жодного стиму-

Засідання круглого столу

Фото Кирила ЛАТИШЕВА

МІНІМАЛЬНІ ЗАРОБІТНІ ПЛАТИ, ЄВРО/МІСЯЦЬ

станом на 01.01	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Люксембург	1290,21	1368,74	1402,96	1466,77	1503,42	1570,28	1570,28	1641,74	1682,76	1757,56	1801,49	1874,19
Бельгія	1140,24	1163,02	1186,31	1210	1234	1259	1309,6	1387,5	1387,5	1415,24	1443,54	1501,82
Нідерланди	1206,6	1249,2	1264,8	1264,8	1272,6	1300,8	1335	1381,2	1407,6	1424,4	1446,6	1469,4
Ірландія	1008,93	1073,15	1073,15	1183	1292,85	1402,7	1461,85	1461,85	1461,85	1461,85	1461,85	1461,85
Франція	1127,23	1154,27	1215,11	1286,09	1217,88	1254,28	1280,07	1321,02	1343,77	1365	1398,37	1430,22
Сполучене Королівство	1109,29	1063,8	1054,2	1134,67	1212,61	1314,97	1242,24	995,28	1076,46	1136,22	1201,96	1264,25
Сполучені Штати	1012,9	851,22	706,79	655,36	756,69	677,81	688,81	815,79	872,32	940,48	971,22	998,15
Словенія	432,63	450,31	470,99	490,07	511,9	521,8	538,53	589,19	597,43	748,1	763,06	783,66
Іспанія	515,9	526,4	537,25	598,5	631,05	665,7	700	728	738,85	748,3	748,3	752,85
Мальта	557,45	550,53	540,84	555,06	584,24	601,9	617,21	634,88	659,92	664,95	679,87	697,42
Греція	571,71	606,52	630,77	667,68	709,71	730,3	794,02	817,83	862,82	862,82	876,62	683,76
Португалія	406,01	416,03	425,95	437,15	449,98	470,17	497	554,17	565,83	565,83	565,83	565,83
Туреччина	174,87	176,06	238,77	266,15	333,46	301,77	354,34	309,94	338,33	384,89	362,84	428,57
Польща	217,43	198,96	175,25	207,86	232,9	244,32	313,34	307,21	320,87	348,68	336,47	376,58
Хорватія	-	-	-	-	-	-	-	373,46	385,48	381,15	373,36	374,31
Угорщина	203,93	211,6	201,9	231,74	247,16	260,16	271,94	268,09	271,8	280,63	295,63	340,55
Словаччина	115,01	134,21	147,68	167,76	182,15	220,71	241,19	295,5	307,7	317	327	337,7
Естонія	118,24	138,05	158,5	171,92	191,73	230,08	278,02	278,02	278,02	278,02	290	320
Чеська Республіка	178,34	196,35	206,73	235,85	261,03	291,07	300,44	297,67	302,19	319,22	310,23	312,01
Литва	122,06	124,55	130,34	144,81	159,29	173,77	231,7	231,7	231,7	231,7	231,7	289,62
Латвія	107,86	114,01	118,96	114,63	129,27	172,12	229,75	254,13	253,77	281,93	285,92	287,07
Болгарія	51,38	56,28	61,36	76,69	81,79	92,03	112,49	122,71	122,71	122,71	138,05	158,5
Румунія	50,33	71,15	68,03	78,7	89,67	115,27	138,59	149,16	141,63	157,2	161,91	157,26
Росія	11,27	13,52	16,17	19,03	23,4	31,7	64,01	104,52	99,63	113,89	110,65	129,39
Білорусь	-	20,12	30,58	43,52	67,29	63,5	66,34	61,42	62,84	114,65	92,48	122,84
Україна	29,81	33,04	30,25	35,47	58,08	60,18	69,13	55,93	74,98	88,53	103,14	107,18
Казахстан	31,32	30,65	36,59	39,48	57,95	58,35	59,55	78,84	69,92	81,33	90,76	93,75

лу виконувати свою надважливу роботу якісно і фахово.

Те саме стосується і працівників на виробництві. Голодний робітник, який не в змозі забезпечити ані себе, ані родину, не спроможний виробляти якісну конкурентоспроможну продукцію. Адже якщо в розвинених країнах частина зарплати в собівартості продукції становить 50-60%, то у нас – близько 7-9%. І роботодавці не поспішають змінювати цей показник у бік зростання.

ЩО Ж РОБИТИ?

У Міністерстві соціальної політики, схоже, добре розуміють проблему. І намагаються її вирішувати. За словами Нелі Синько, за останній рік міністерству вдалося вийти за межі інфляційного показника при підвищенні мінімальної зарплати.

«При прогнозованому індексі інфляції 4,8% ми зробили крок і підвищили мінімальну зарплату на 7,9%. Наразі ми розробляємо план наступних дій, аби не втрачати позитивну динаміку. Ми керуємося Конвенцією МОП № 131, чинним національним законодавством. Зважаючи на те, що існує стратегічний план України щодо євроінтеграції, ми маємо

привести законодавчі норми, в тому числі з оплати праці, до європейських стандартів. Нещодавно були оприлюднені прогнозні показники, з урахуванням яких ми маємо намір підвищити заробітну плату більше, ніж на індекс інфляції, як пропонують роботодавці», – зазначила Неля Синько.

У профспілок є два варіанти, як розв'язати цю проблему. Один – радикальний, інший – поетапний. Сергій Кондрюк зазначає, що революційний метод хоча й справить ефект холодного душу, але така шокова терапія піде економіці лише на користь. «Для української економіки підвищення зарплати в 2-2,5 раза протягом року є не просто нешкідливим, а й навпаки, корисним за всіма економічними показниками. І бюджет виграє: з кожної підвищеної гривні зарплати до бюджету країни надійде 1,2-1,3 грн. Однак з огляду на колосальну протидію бізнесменів, які представлені у Верховній Раді, потрібні поетапні дії», – зазначив він.

Це підтверджують і економісти. На думку Марії Коденської, розвиток української економіки дозволяє суттєво збільшити розмір мінімальної зарплати. «Потрібно підвищити зарплату на той рівень, який дозволяє розвиток економіки. Розмір нашого ВВП дозволяє її підви-

щення не на десятки, а на сотні гривень. І ми можемо це зробити. В такий спосіб ми стимулюватимемо розвиток зайнятості і виробництва», – заявила експерт.

Як повідомила Олена Морозова, «поміркований» план від ФПУ передбачає підвищення розміру мінімальної заробітної плати в чотири етапи протягом трьох наступних років. Адже саме на три роки плануються усі макропоказники. У межах першого етапу мінімальна зарплата має відповідати фактичному прожитковому мінімуму, визначеному Міністерством соціальної політики, з урахуванням податку на доходи фізичних осіб. Другий етап передбачає, що мінімальна зарплата з урахуванням податку на доходи фізичних осіб відповідатиме фактичному прожитковому мінімуму, в складі якого вартість продуктів харчування повинна складати 40-45%. На третьому етапі мінімальна зарплата має включати в себе сімейну складову, щоб працівник мав можливість забезпечити не тільки себе, а й членів своєї родини. Нарешті, на четвертому етапі працівник має заробляти достатньо, аби інвестувати кошти – в освіту, медицину, житло тощо. Етапність таких кроків повинна визначатись динамікою прогнозних макропоказників, зокрема зростанням або падінням ВВП. Розмір мінімальної зар-

бітної плати не повинен виходити за межі 45-50% середньої зарплати для забезпечення мотивації до кваліфікованої праці.

У ФПУ говорять про існуючі позитивні тенденції. Адже Міносоцполітики є надійним партнером профспілок: разом з міністром Наталею Королевською вони готують модернізацію базових соціальних стандартів. Аби прожитковий мінімум, до якого прив'язується мінімальна зарплата, був не злидненням, а враховував цивілізаційні вимоги.

За словами Сергія Кондрюка, хоча останні переговори із соціальними партнерами дещо тривожать, але надію на покращення ситуації не втрачає. «Ми провели цикли переговорів щодо бюджету на 2014 рік. Поки що рекомендації роботодавців такі: мінімальна зарплата має підвищитися тільки на рівень інфляції. Тобто заморожена, бо українці не зможуть споживати більше», – зазначив заступник Голови ФПУ.

За його словами, надія покладається на гарантія Конституції – Президента, який спроможний вийти із вагомими соціальними ініціативами. І що при формуванні державного бюджету на 2014 рік влада віднайдє можливість почути профспілки. Нехай і не за радикальним, а за «поміркованим» сценарієм.

ВЕЛИКА БРЕХНЯ ПРО МАЛЕНЬКУ ЗАРПЛАТУ

Питання підвищення мінімальної заробітної плати часто торпедують керівники підприємств. При цьому слід зазначити, що частина українського бізнесу є соціально відповідальною, сплачуючи своїм працівникам досить високу тарифну ставку, а також різного роду надбавки. Проте на більшості підприємств працівників перебувають на правах мало не кріпаків. Аби вимагати від них якнайбільше, а платити щонайменше, роботодавці

йдуть на різного роду хитрощі, наприклад вишукують надумані приводи для звільнення або переводу на неповний робочий день. Один із способів – людину оформляють на бучіто чотири години на місяць. З відповідною платнею. При цьому вона працює по 10 годин на день. Тобто не лише приховуються податки, а й експлуатуються працівники.

У небажанні підвищувати заробітну плату працівникам роботодавці скаржаться на велике податкове на-

вантаження фонду оплати праці. Але ж вони «забувають» зазначити, що всі ці витрати потім закладаються у собівартість продукції і впливають на її кінцеву ціну. Крім того, кожен споживач, купуючи товар, обов'язково сплачує ПДВ, який згодом відшкодується підприємцям. Окрема порція неправди надходить і з Верховної Ради. Депутати маніпулюють із прожитковим мінімумом, від якого залежить розмір мінімальної зарплати, штучно в кілька разів занижуючи його

порівняно із загальноприйнятими сучасними вимогами. Крім того, народні обранці «забувають», що за рекомендаціями МОП, розмір мінімальної зарплати має складати 2,5 прожиткового мінімуму, а не один. Нарешті, ще одна велика брехня, яку поширюють опоненти підвищення мінімальної заробітної плати. Мовляв, українці так мало заробляють, бо не вміють працювати. Але ж продуктивність праці можна вирахувати за простою формулою. Якщо порів-

няти, скільки виробляється ВВП на гривню української зарплати, а скільки – на долар чи євро, то виявиться, що наш працівник виробляє в середньому в 3-7 разів більше, ніж його колега в тій же Польщі або Німеччині. А отже, за нинішньої продуктивності праці в Україні середня зарплата має бути вищою в 2-2,5 раза. Відтак, настав час припинити міфотворення і навести лад у соціальній сфері, де останні 20 років панує справжній хаос.

ПЛЕНУМ | СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ

СПІВРОБІТНИЦТВО ЗАРАДИ ЛЮДИНИ ПРАЦІ

Сьогодні, в умовах низьких державних стандартів, Галузева угода та колективні договори підприємств залишаються єдиними джерелами забезпечення належного рівня життя найманих працівників. Саме тому головним на порядку денному чергового пленуму ЦК Профспілки металургів і гірників України було питання «Галузева угода та колективні договори підприємств – результат соціального діалогу між роботодавцями і профспілками».

Варвара СМІРНОВА

Пленум, що пройшов 28 травня в м. Дніпропетровську, зібрав членів ЦК і Контрольно-ревізійної комісії ПІМГУ, профспілкових працівників та спеціалістів, відповідальних за процес укладання та контролю колективних договорів, голів профкомів первинок та ін. Участь у його роботі взяв також заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк.

Відкрив роботу пленуму голова ЦК ПІМГУ Володимир Казаченко. У президію були запрошені перший заступник голови ЦК Сергій Комишев, заступники голови ЦК Олександр Ряко та Валерій Гавриленко, член президії ЦК, голова профкому ПІМГУ ПАТ «Алчевський металургійний комбінат» Борис Шевельдин і Сергій Кондрюк.

У своєму виступі Володимир Казаченко нагадав, що Галузева угода ГМК має більш ніж 20-річну історію. Завдяки зусиллям спеціалістів профспілки кожен наступний її варіант ставав усе змістовнішим. Сьогодні угода містить такі значущі норми, як тариф першого розряду працівника з нормальними умовами праці в розмірі не менш ніж 105% мінімальної заробітної плати; забезпечення зростання середньої зарплати не менш ніж на 18%; оплата простою не з вини працівника в розмірі 100% тарифу (окладу); збільшення кількості працівників, що отримують зарплату в розмірі трьох і більше прожиткових мінімумів; конкретні розміри одноразових виплат при виході на пенсію, оплачувані дні додаткових відпусток. Також зафіксовано відрахування на охорону праці, культурно-масову, фізкультурну та оздоровчу роботу в більшому обсязі, ніж у державних нормативах.

Володимир Казаченко докладно зупинився на питанні профпідготовки профспілкових працівників, залучених до процесів укладання та контролю колективних договорів, розповів про діяльність ЦК, спрямовану на покращення колективної роботи у первинках. Він констатував, що практика збільшення кількості юристів та економістів в територіальних і первин-

них профспілкових організаціях, яку активно запроваджує ПІМГУ, також позитивно впливає на колективно-договірний процес.

В обговоренні доповіді взяли участь голова Донецького обласного комітету ПІМГУ Ігор Жадан, голови профкомів ПІМГУ ВАТ «МК «Запоріжсталь» Леонід Анісімов та ТОВ «Миколаївський глиноземний завод» Олександр Чердиченко, заступник голови профкому ПІМГУ ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» Володимир Третяков і Сергій Кондрюк.

Ігор Жадан розповів присутнім про нагальні проблеми ГМК Донецької області, серед яких – скорочення кількості працівників (4,4% у 2012 році), зниження рівня молодіжної зайнятості, спроби деяких власників підприємств побудувати колективні договори тільки на нормах законів, без урахування Галузевої угоди.

Леонід Анісімов торкнувся системи соціального партнерства, що склалася на «Запоріжсталі». Він підкреслив, що профком ПІМГУ комбінату відкритий до діалогу і здатний на компроміси.

Олександр Чердиченко – представник підприємства, що не потрапляє під дію Галузевої угоди (власник – російська компанія Русал). Однак, за словами лідера профкомітету Миколаївського глиноземного заводу, спеціалісти профспілки змогли виважено побудувати стосунки з представниками адміністрації і вмотивовано довести їм необхідність забезпечення гідних гарантій та соціального пакета працівникам на базі Галузевої угоди.

Володимир Третяков звернув увагу учасників пленуму на гострі проблеми, які наразі вирішує

профспілковий комітет ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг». Власник цього підприємства не виконує низку інвестиційних та колдоговірних зобов'язань, тому колективу, інтереси якого представляє профком, довелося вступити з ним у трудовий спір.

Сергій Кондрюк у своєму виступі висвітлює процес роботи над укладанням Генеральної угоди, яку проводить ФПУ, коротко проаналізував суперечливі моменти проекту нового Трудового кодексу. Заступник Голови ФПУ подякував спеціалістам ПІМГУ за конструктивні і доречні доповнення у проекти законодавчих актів та за принципову позицію в обстоюванні інтересів трудящих галузі.

За підсумками обговорення була ухвалена постанова пленуму, яка, зокрема, зобов'язує: «...всі організаційні ланки профспілки продовжити роботу, спрямовану на підвищення ефективності соціального діалогу з роботодавцями...» та «...до укладення Галузевої угоди на новий період забезпечити включення основних норм діючої угоди в колективні договори підприємств та організацій ГМК України, домагатися їх безумовної реалізації...».

Завершився пленум на урочистій ноті. Сергій Кондрюк вручив нагороди представникам ПІМГУ, що стали переможцями конкурсів Федерації профспілок України на кращу первинну профспілкову організацію та кращого профспілкового лідера-жіночку. Володимир Казаченко нагородив переможців конкурсів ЦК ПІМГУ на краще висвітлення діяльності профспілки та її організаційних ланок «Інформація. Знання. Дія».

Учасники пленуму затвердили відкритий лист, в якому висловлено рідкий протест проти анти-соціальної політики власника підприємства ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» (його направлено Президенту України Віктору Януковичу, Прем'єр-міністру України Миколі Азарову, Голові ВРУ Володимирі Рибакі, Голові ФПУ Юрію Кулику).

СЕМІНАР | ЗАЙНЯТИСТЬ НАСЕЛЕННЯ

РИНОК ПРАЦІ: ЩО НОВОГО?

Днями Об'єднання профспілок Харківської області провело для членських та первинних профспілкових організацій семінар «Новітні процеси на ринку праці при реалізації Закону України «Про зайнятість населення».

ЯК ЗАЗНАЧИЛА ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ ОПХО НІНА КАРАВАН, прийняття цього закону зумовлене необхідністю вдосконалення механізмів державного регулювання в сфері зайнятості населення відповідно до сучасних вимог соціально-економічного розвитку країни, гармонізації законодавства про зайнятість населення з міжнародними правовими нормами. Розвиток різних форм власності, конкурентних відносин, вільний вибір зайнятості, лібералізація візового режиму вимагають формування адекватної політики зайнятості та ефективних механізмів її регулювання. Пріоритетом повинна стати концентрація зусиль задля

ліквідації «тіньової» зайнятості, створення нових робочих місць, підвищення конкурентоспроможності безробіття серед молоді, особливо до 25 років. Значний інтерес присутніх викликали питання про те, як нині реалізуються норми закону, які підзаконні акти вже вийшли, які діяти адміністрації, профкому, щоб забезпечити ефективну зайнятість працівників, захистити їх у разі повного або часткового безробіття. На них та багато інших відповідно представники облдержадміністрації, Харківського обласного центру зайнятості, Територіальної державної інспекції з питань праці в Харківській області та ін.

КОНФЕРЕНЦІЯ | УГОДА ПРО СПІВПРАЦЮ НА ЗАХИСТІ ТРУДЯЩИХ

Під час конференції Кіровоградської обласної асоціації органів місцевого самоврядування сталася знаменна подія: підписана перша в Україні Угода про співпрацю між асоціацією і Федерацією профспілок області, метою якої є співпраця і консолідація зусиль сторін, спрямованих на захист соціально-економічних і трудових прав та гарантій мешканців області.

Марія ІВАНОВА
керівник прес-центру ФПО

ЯК ЗАЗНАЧИВ ГОЛОВА ФПО СЕРГІЙ ПЕТРОВ, профспілки відповідально поставилися до пропозиції голови облради Миколи Ковальчука підписати Угоду про співпрацю. «Головним аргументом у прийнятті такого рішення стало основне завдання асоціації: захист інтересів мешканців області, територіальних громад та органів місцевого самоврядування, підвищення їх активності. У цій площині наші інтереси збігаються, адже значна частина територіальної громади – члени профспілок», – зауважив Сергій Петров.

Також він наголосив, що співпраця можлива за допомогою колдоговорів, які укладає роботодавець і трудовий

колектив, через профкоми. Саме в них гарантується і соціальний, і економічний розвиток підприємства. Більш того, на думку Сергія Петрова, виконавчий орган самоврядування реєструє колдоговір і безпосередньо впливає на відповідність його норм чинному законодавству щодо оплати й охорони праці, зайнятості. «Ми за консолідацію зусиль у здійсненні заходів задля вирішення проблем Кіровоградщини. Оскільки така угода в Україні укладається вперше, наше завдання довести її доцільність і, головне, ефективність», – зазначив голова ФПО.

ДНІПРОПЕТРОВЩИНА | ЗУСТРІЧ

ГОЛОВНІ АКЦЕНТИ РОБОТИ

Днями в Дніпропетровському Будинку профспілок відбулася зустріч заступника Голови ФПУ Сергія Кондрюка з представниками членських організацій облпрофоб'єднання.

ЗА ІНФОРМАЦІЮ ПРЕС-ЦЕНТРУ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО ОБЛПРОФОБ'ЄДНАННЯ, Сергій Кондрюк розповів про основні напрями роботи головного профспілкового штабу країни, зокрема участь у формуванні проекту Держбюджету-2014, розробці Концепції соціального розвитку України. Значна частина його виступу була присвячена актуальним питанням укладення нової Генеральної угоди на 2013–2015 роки та прийняття нового Трудового кодексу. Підкреслювалася важливість невідкладного прийняття цих документів. Сергій Кондрюк подякував дніпропетровцям за активну участь у їх підго-

тові і підтримку всіх дій Федерації з обстоювання прав та інтересів трудящих. Також заступник Голови ФПУ відповів на численні запитання присутніх. Представники дніпропетровських профспілок позитивно сприйняли звістку про призначення Голови ФПУ Юрія Кулика головою Національної тристоронньої соціально-економічної ради та висловили сподівання, що це сприятиме зростанню профспілкового авторитету й активізації вирішення на державному рівні нагальних соціально-економічних проблем, які нині турбують спільчан Дніпропетровщини та всієї країни.

ІВАНО-ФРАНКІВЩИНА | СЕМІНАР

З КОРИСТЮ ДЛЯ СПІЛЧАН

Облпрофрадою Івано-Франківщини спільно з Територіальним відділенням Всеукраїнської громадської організації Асоціації платників податків України та Головним управлінням Міністерства доходів та зборів України в Івано-Франківській області проведено семінар на тему: «Особливості оподаткування доходів неприбуткових (профспілкових) організацій та установ».

ЯК ПОВІДОМИВ СЕРГІЙ ЛИЗАНЧУК, спеціалісти звернули увагу на порядок складання і терміни подання звітності до органів Державної податкової служби, оподаткування профспілкових виплат у поточному році, розміри соціальних податкових пільг, утримання та сплату до бюджету податку на доходи фізичних осіб і нерухоме майно, надання податкового розрахунку за відповідними формами.

Представник обласного державного архіву ознайомив учасників семінару з прийнятими у 2013 році новими нормативними актами, що регламентують документування управлінської інформації в профспілкових організаціях. Члени профспілкових організацій Прикарпаття отримали вичерпні відповіді на свої запитання, а також інформаційні матеріали для вивчення та використання в роботі.

КОРОТКО

ОХОРОНА ПРАЦІ | На базі Карпатського експертно-технічного центру Держгірпромнагляду України проведено навчання голів профкомів та керівників профспілкових закладів з питань охорони праці. Більше 30 лідерів профспілок працівників хімічних та нафтохімічних галузей, а також нафтової та газової промисловості області прослухали курс лекцій і склали екзамен на знання ЗУ «Про охорону праці» й інших законодавчих актів. Після завершення навчання слухачі отримали посвідчення.

АКЦІЯ | Активно долучилися до Всеукраїнської акції «Серце до серця» члени учнівського профкому вищого професійного училища № 25 м. Хмельницького. Мета її – збір коштів для закупівлі медичного обладнання дітям з вадами слуху. Ініціаторами милосердної акції стали 12 учнів, зокрема Влад Поперечний, Андрій Кібець, Аня Трембач, Петро Дейнека, Микола Волошин, Максим Павлюк, Слава Хитрий, Аня Глушак, Аня Сапуга, Аня Польовик, Таня Ляшук та Ліза Юрчук. Юні волонтери збирали кошти в училищі та на вулицях міста. Загалом було зібрано понад 1500 грн. «Я задоволена їхньою активністю, – сказала голова учнівського профкому, майстер-вихователь навчального закладу Наталія Пенделюк. – Такі акції проводитимемо й надалі».

МОЛОДЬ | Активізувала роботу молодіжна рада облпрофради Закарпаття, яку очолює Федір Смірнов. На її засіданні обговорювалися шляхи реалізації обласної програми забезпечення молоді житлом на 2013–2017 роки. На окремих аспектах молодіжної політики зупинилася в своєму виступі спеціаліст обласної профорганізації працівників держустанов, член Молодіжної ради ФПУ Роксана Єнінігі. Цікаво пройшла фахова дискусія на тему «Молодіжна політика профспілок: реалії і перспективи», в якій взяли участь члени молодіжної ради та запрошені керівники галузевих профспілок. Йшлося, зокрема, про проблеми зайнятості, організації оздоровлення та дозвілля молоді тощо. До роботи засідання долучилася і голова Закарпатської облпрофради Іван Король.

ПРОФСПІЛКОВЕ НАВЧАННЯ НА ТЕАТРАЛЬНИХ ПІДМОСТКАХ

Чернігівський навчально-методичний центр профспілок постійно впроваджує нові форми, методи і тематики навчання. Різноманітністю відзначаються й місця проведення семінарів. Поряд з навчанням безпосередньо на базі центру заходи організуються в районах, на підприємствах, у вишах та школах, а віднедавна й у закладах культури Чернігова.

Віталій КОПИШ
заступник завідувача навчального відділу НМЦ ФПО Чернігівської обл.

Уже відбулося навчання голів первинок, голів та членів постійно діючих комісій профкомів з питань культурно-масової, спортивної та оздоровчої роботи на базі Чернігівського історичного музею ім. Василя Тарновського, а також Чернігівського літературно-меморіального музею-заповідника М. М. Коцюбинського. І ось – нова зустріч, цього разу в стінах Чернігівського обласного академічного українського музично-драматичного театру ім. Т. Г. Шевченка.

Навчання проходило в затишному концерт-холі театру, де представники профорганізацій розглянули актуальні питання дитячого відпочинку протягом літнього сезону 2013 року. Семінар відкрив заступник голови ФПО Чернігівщини Петро Чорнорот. Далі слово отримала заступник завідувача відділу соціально-економічного захисту ФПО Ніна Грищай, яка зосередила увагу на

проблемі встановлення оптимального терміну оздоровлення дітей, що обмежує масштаби цієї діяльності. Директор Чернігівської міської виконавчої дирекції обласного відділення Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності Віта Бахмачка запросила лідерів профспілкових організацій усіх рівнів до активнішої співпраці, навівиши відповідні фінансові аргументи.

Далі перед профспілковим загалом виступили генеральний директор театру Сергій Линник та художній керівник – головний режисер, заслужений артист України

Андрій Бакіров. Митці коротко розповіли про етапи становлення театрального колективу – від його заснування в 1934 році до сьогодення, коли Чернігівську драму знають у багатьох містах України та ближнього зарубіжжя. Керівники театру та присутні профспілкові лідери домовились про проведення спільних заходів у майбутньому, з турботою про духовний розвиток спільчан через відвідини вистав, організацію тематичних вечорів та концертів. Продовжили знайомство з театром провідні актори й музиканти колективу, які продемонстрували свої творчі таланти.

ПОВНОВАЖЕННЯ | ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ З ВИБОРНИМИ ПРАЦІВНИКАМИ

СТАТУС ПРАЦІВНИКА, ПЕРЕВЕДЕНОГО НА ВИБОРНУ ПОСАДУ

? Як законодавчо врегульований правовий статус працівників виробничих посад, які були обрані на виборні посади?

Віталій ПОПОВ
правовий інспектор ЦК
Профспілки працівників
машинобудування та
металобробки України

Працівники можуть бути обрані на виборні посади, приміром до профспілкових органів, на посади голови та членів колегіальних органів управління підприємством. Трудовий договір з такими працівниками припиняється на підставі п. 5 ст. 36 Кодексу законів про працю України (КЗпП) («Підстави припинення трудового договору»), де говориться: «Підставами припинення трудового договору є: ...5) переведення працівника, за його згодою, на інше підприємство, в установу, організацію, або перехід на виборну посаду». При цьому законодавство гарантує їм після закінчення повноважень за виборною посадою надання попередньої роботи (посади), а якщо її немає – іншої рівноцінної роботи (посади) на тому самому або, за згодою працівника, іншому підприємстві.

РІЗНОВИДИ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ВИБОРНОГО ПРАЦІВНИКА

У різних законодавчих актах України за правовою конструкцією статус виборного працівника визначають:

а) щодо особливостей самої праці – «працювати на громадських засадах» (ст. 17 Закону України «Про кооперацію» (№ 1087-IV), п. 3 ст. 15, п. 2 ст. 18 ЗУ «Про кредитні спілки» (№ 2908-III), п. 1 ст. 21 ЗУ «Про органи самоорганізації населення» (№ 2625-III) тощо), «працювати на постійній основі» (п. 2 ст. 21 ЗУ

господарські товариства» (№ 1576-XII)), виконавчий орган «створюється» (ст. 62 ЗУ «Про господарські товариства»).

ВИБОРНИЙ ПРАЦІВНИК НА ГРОМАДСЬКИХ ЗАСАДАХ

Для окремих категорій виборних працівників деяких організацій спеціальним законодавством прямо встановлено, що вони працюють на громадських засадах. Правовий статус таких працівників визначається насамперед статутними документами та спеціальним законодавством. Однією з осно-

вою може виплачуватися якась винагорода, зокрема у вигляді премії, матеріальної допомоги, інших видів заохочень. Хоча про це прямо й не зазначено в законодавстві, на громадських засадах можуть працювати члени керівних виборних органів та інші виборні працівники господарських товариств та інших суб'єктів господарю-

Для окремих категорій виборних працівників деяких організацій спеціальним законодавством прямо встановлено, що вони працюють на громадських засадах. Правовий статус таких працівників визначається насамперед статутними документами та спеціальним законодавством.

«Про органи самоорганізації населення»);

б) щодо способу надання повноважень – приміром, керівник «призначається (обирається)» (п. 3 ст. 65 Господарського Кодексу України (ГКУ), ст. 47 ЗУ «Про

вних ознак роботи на громадських засадах є те, що вона є безоплатною та здійснюється у вільний від основної роботи час. Але це зовсім не означає, що виборним працівникам на громадських засадах взагалі не

вдання – правління, ревізійної комісії, наглядової ради тощо, включаючи голів, керівників. Тільки про це має бути записано в статутних документах організації чи зазначено в рішенні (протоколі) про обрання.

ПРАВА ВИБОРНОГО ПРАЦІВНИКА

? Які права має виборний працівник, що працює за трудовим договором?

Оскільки за загальним правилом вважається, що виборний працівник працює в організації, куди він обраний, за трудовим договором, то на відносини такого працівника з організацією автоматично поширюється трудове законодавство.

Проте, на практиці можуть виникнути запитання: з якої дати працівник наділяється відповідними службовими повноваженнями, а також з якої дати він вважається прийнятим за трудовим договором.

Згідно з ч. 4 ст. 65 ГКУ, в разі найму керівника підприємства з

ним укладають договір (контракт). Тож можна зробити висновок, що керівник наділяється відповідними службовими повноваженнями та вважається прийнятим з дати, зазначеної у контракті. Причому з боку власника (підприємства) контракт підписують усі члени уповноваженого органу або одна особа, уповноважена цим органом.

Щодо інших виборних працівників, слід вважати, що вони вже наділені службовими повноваженнями з дати обрання (якщо інше не зазначено в рішенні (протоколі)). А прийнятими на роботу вважаються з дати, зазначеної у наказі про прийняття на роботу чи укладеному в письмовій формі трудовому договору, але в будь-якому разі з дати,

коли їх фактично допустили до роботи (ст. 24 КЗпП). Тобто навіть коли ні наказ про прийняття на роботу, ні трудовий договір у письмовій формі не оформлялися, а працівник був допущений до роботи та почав працювати, трудовий договір з ним слід вважати укладеним з дати початку роботи.

Якщо працівника обирають на певний строк, то з ним укладається строковий трудовий договір, одним із різновидів якого є контракт (якщо в контракті визначено строк його дії).

Слід також зазначити, що виборні працівники, оформлені за трудовим договором, як і інші категорії трудящих, можуть працювати на постійній основі або за сумісництвом.

ЗАХИСТ ПОТЕРПІЛИХ

ЯКЩО РОБОТА НЕ УЗАКОНЕНА

? Який порядок дій у разі неотримання потерпілим висновку про наявність або відсутність трудових відносин, а також як вирішується це питання в судовому порядку?

Пунктом 38 Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, профзахворювань і аварій на виробництві визначено, що факт перебування потерпілого в трудових відносинах, якщо відповідні документи не оформлені роботодавцем, але потерпілий фактично допущений до роботи, підтверджується в установленому порядку Держпраці на запит голови спеціальної комісії або в судовому порядку.

Статтею 24 КЗпП передбачено, що укладення трудового договору оформлюється наказом чи розпорядженням власника або уповноваженого ним органу про зарахування працівника на роботу. Трудовий договір вважається укладеним і тоді, коли наказ чи розпорядження не були видані, але працівника фактично було допущено до роботи. Відповідно до ст. 21 КЗпП трудовий договір є угодою між працівником і власником підприємства, установи, організації або уповноваженим ним органом чи фізичною особою, за якою працівник зобов'язується виконувати роботу, визначену цією угодою, з підляганням внутрішньому трудовому розпорядку.

Працівник повинен виконувати доручену йому роботу особисто (ст. 30 КЗпП), а власник або уповноважений ним орган не має права вимагати від працівника виконання роботи, не обумовленої трудовим договором (ст. 31 КЗпП). Час початку і закінчення щоденної роботи передбачається правилами внутрішнього трудового розпорядку (ст. 57 КЗпП), при цьому за угодою може встановлюватися неповний робочий день або неповний робочий тиждень як при прийнятті на роботу, так і пізніше.

У разі відмови роботодавця привести фактичні відносини з таким громадянином у відповідність до вимог трудового законодавства, факт трудових відносин, що має юридичне значення, може бути встановлений лише в судовому порядку відповідно до вимог ч. 2 ст. 256 Цивільного процесуального кодексу України.

Крім того, з метою усунення недоліків при розгляді трудових справ постановою Пленуму Верховного Суду України від

06.11.1992 № 9 «Про практику розгляду судами трудових спорів» визначено, що згідно із ст. 24 КЗпП укладення трудового договору оформляється наказом чи розпорядженням власника підприємства, установи, організації чи уповноваженого ним органу. Фактичний допуск до роботи вважається укладенням трудового договору незалежно від того, чи було прийняття на роботу належним чином оформлене, якщо робота проводилась за розпорядженням чи з відома власника або уповноваженого ним органу.

Комісія під час розслідування повинна отримати пояснення від власника або уповноваженого ним органу щодо наявності такої домовленості, або пояснення свідків, які підтвердять факт такої домовленості.

Департамент охорони праці апарату ПФУ

Трудовий договір вважається укладеним і тоді, коли наказ чи розпорядження не були видані, але працівника фактично було допущено до роботи.

Mercedes E-class

KIA Quoris

Opel CASCADA

Автосалон SIA 2013

Кирило ЛАТИШЕВ
Фото автора

Любов до гарного автомобіля не порівняти ні з чим. Навіть якщо зараз не можеш придбати, то хоч помилуєшся та помрієш. А мрії, як відомо, збуваються, треба тільки мати велике бажання, а ще докласти трохи зусиль...

Цього року Київський міжнародний автосалон SIA проводився вже в 21-ше, зібравши 376 компаній-учасниць з понад 20 країн світу. Відвідувачі – як професіонали, так і звичайні автолюбители – ознайомилися з новинками ринку автосервісу й аксесуарів для автівок, що становили значну частину експозиції. Нові товари і технології запропонували компанії з Білорусі, Угорщини, Німеччини, Данії, Ірану, Італії, Китаю, ОАЕ, Польщі, Росії, Таїланду, Тайваню, Туреччини й України. На виставці були представлені такі популярні в нашій країні бренди, як Mercedes, Hyundai, KIA, MG, Opel, Chevrolet, Smart, Chery, SsangYong, Geely, Saipa, Samand, ZAZ, ГАЗ і багато інших.

У рамках автосалону відбулася шоу-програма, що включала змагання та виступи мотоциклістів, автомобільний дрифтинг, традиційне шоу тюнінгу й автотязуку. А ще відвідувачі мали змогу послухати концерт під відкритим небом Music Box Drive Party, організований музичним каналом Music Box.

Ось таке маленьке розмальоване диво побачили відвідувачі автосалону

За одягом дуже схожі, а от за розміром – навряд...

На музичному майданчику також велелюдно

На виставці лунали незабутні хіти The Beatles

АПЕЛЬСИНОВО-ЛИМОНОВА ЄВРОПА

Щоквітня у Голландії святкують День апельсина. Все навкруги набуває помаранчевого кольору, передусім одяг. Звичай свято збігається з черговою річницею коронації королеви Беатрикс. А голландська королева походить з Оранської династії, що вийшла з князівства Оранж на півдні

Франції, і гербовий колір Оранських, звісно ж, помаранчевий. Тож в явленні голландців апельсини й монархія однозначно взаємопов'язані. Невід'ємна частина свята – великі, яскраві й напроцуд майстерно виготовлені апельсинно-лимонні скульптури. А ось французький Ментон на

Лазурному березі – «лимонно-апельсиновий»; курорт недаремно дістав назву «столиці лимонів», бо субтропічний мікроклімат дозволяє постійно вирощувати й впродовж року збирати до трьох врожаїв цитрусів. Тут у пошані традиційний фестиваль лимонів, де переважає, звичайно, жовтий ко-

лір: над створенням скульптур працюють сотні професіоналів, що використовують сотні тонн фруктів. Щороку до Ментона з'їжджаються до півмільйона туристів, яких приваблює перспектива побачити унікальне арт-видовище й три тижні насолоджуватися парадми, концертами та феєрверками.

З КОРИСТЮ Й ПРИЄМНІСТЮ

ВОЛИНСЬКІ МЕДІЙНИКИ ТВОРЧО ВІДПОЧИВАЮТЬ

Костянтин ЛОЦМАН
голова профкому ВОДТРК

Кілька років тому профспілквою організація Волинської обласної держтелерадіокомпанії за підтримки адміністрації започаткувала добру традицію – колективні подорожі Україною. Працівники ВОДТРК побували на Львівщині та Закарпатті, у Рівненській, Тернопільській, Чернівецькій областях. Насолоджувалися неповторною красою природи, заглиблювалися в історію славних українських земель. Про героїчне минуле наших предків промовляють замки Ужгорода, Мукачевого, Хотина й Кам'янець-Подільського. І ось чергова поїздка, цього разу – до Києва й на Чернігівщину. Туди завжди валять пам'ятки славної історичної минушини нашого народу, тож маршрут було обрано не випадково. У столиці працівники творчо-виробничих об'єднань телерадіокомпанії й члени їхніх родин відвідали Софію Київську, Андріївський узвіз, Михайлівський Золотоверхий собор, Києво-Печерську Лавру. А в Чернігові – одному з найдавніших міст України – до цього часу збереглися близько 50 пам'яток архітектури XI–XIX ст., майже 200 меморіальних пам'яток і пам'ятних місць. Місто справило незабутнє враження: історичні пам'ятки на території Спасо-Преображенського собору, будинок Колегіуму, історичний музей ім. В. Тарнавського, комплекс «Антонієві печери», Борисоглібський собор... Надзвичайно цікавою й пізнавальною була екскурсія до державного історико-культурного заповідника «Гетьманська столиця». Тут відновлено та збережено унікальні пам'ятки Батурина, популяризується історія гетьманщини. До слова, понад півстоліття адміністративною столицею України, офіційною резиденцією її гетьманів був саме Батурин. Справжнім відкриттям для багатьох став палац гетьмана Кирила Розумовського – відбудована в усій красі та величчя визначна пам'ятка архітектури. А найбільше всіх вразив один з наймолодших музеїв України – меморіальний комплекс «Пам'яті Героїв Крут», що поблизу села Пам'ятне Борзнянського району Чернігівської області, за 800 метрів від залізничної станції «Крути». Бій 29 січня 1918 року не вплинув на результат воєнного протистояння, однак у свідомості багатьох людей набув особливого значення з огляду на небачений героїзм української молоді в тяжкій нерівній битві. Ціною свого життя юні герої зупинили наступ ворога, і цей бій став символом боротьби за свободу й незалежність українського народу, предметом досліджень багатьох істориків, темою кращих творів українських письменників. Працівники ВОДТРК та їх рідні вшанували пам'ять полеглих і радять усім, особливо молоді, відвідати меморіальний комплекс.

НЕПОВТОРНИЙ ЛУЧЕСЬК | ЗАМОК ЛЮБАРТА – ГОРДІСТЬ МІСТА

ВІЧНИЙ ПОКЛИК СИВОЇ ДАВНИНИ

Тетяна МОРГУН
оглядач «ПВ»

Автор краєзнавчого сайту «Замки і храми України», філолог і журналіст Ірина Пустиннікова натхненно писала про луцький Верхній замок, зазначаючи між тим, що «про нього пишуть монографії й вірші, існує маса літератури». Авжеж! Величний гордий замок справляє сильне враження, й ось що, як на мене, особливо прикметно: приїжджого огортають ніби два струмені захоплення – власний і той, яким відчутно сповнені самі лучани: замок Любарта – їхня головна пам'ятка й шира гордість. Він охороняв столицю Волині впродовж століть і є в Україні одним з найбільших, найстаріших, до того ж, найкраще збережених. Мало не єдина з нечисленних архітектурних пам'яток, що збереглися з часів Великого князівства Литовського.

Є свідчення, що в історії замку немає ні зрад, ні інтриг, ні таємних убивств, і що за дві світові війни сюди не втрапила жодна бомба. Яка ж чарівна сила тримала й тримає цю неповторну споруду, що свягнуто? Недаремно, мабуть, із замком Любарта пов'язані чимало легенд, частину яких підтверджують літописці й історики.

Відомо, що литовсько-руський князь Любар, останній, сьомий, син засновника чималої династії, великого князя литовського Гедіміна, одружився на початку XIV ст. із дочкою волинського князя Андрія й дістав за дружиною у посаг Луцький уділ. Власне, він і заклав мурі Верхнього й іншого – Окольного – замків, що до цього являли собою дерев'яні укріплення. Шоправда, ще за сторіччя до того поселення вже було огороджене невисоким оборонним валом із першою в місті мурованою спорудою – церквою св. Іоана Богослова.

Отже, Любарт розвивав Верхній замок задля коханої дружини, стверджує краєзнавець Вікторія Шермякова, й схвалив ідею трьох веж як сим-

волів Віри, Надії та Любові, серед них саме й опинилася церква. Все було чудово продумано, однак та, котрій присвячувалися князівські зусилля, його дружина Анна-Буча, або Буша (Ефемія), померла молодою, не доживши до завершення будівництва. За легендами, князь дуже сумував, з ним почали відбуватися дивні речі: ночами Любарт збирав залишені дівчатами віночки з польових квітів і прикрашав ними могилу Буші. А коли одного разу місто оточили вороги й довго тримали осаду, залишивши містян без води та їжі, з міської брами вийшла жінка, тримаючи у руках два віночки. Вирішивши, що це виносять ключі від міста й «лаври», воєначальник підійшов до жінки – й тут-таки був закований ножами, захованими серед квітів. А й

вав не лише справі оборони, а й міжнародному співробітництву. Є в його історії пам'ятна подія 1429 року, коли тут відбувся з'їзд європейських монархів, представників Візантії, Данії, Московії, Польщі, Риму, Німеччини, інших можновладців. Разом із сім'ями, челяддю й охороною прибу-

«Тут навіть бунтівливі підлітки у своїх графіті зображають види рідного міста: отже, люблять його, пишуться. І є чим».

Ірина Пустиннікова

справді: ніколи й нікому не вдавалося завоювати силою Луцьку твердиню, вона надійно обороняла давній Лучеськ, а якщо й змінювала володарів, то добровільно.

У 1392 році Луцьк перейшов до Любартова небожа – Вітовта. Князь часто відвідував місто, перетворивши його на своєрідну південну столицю Литовсько-Руської держави, пише І. Пустиннікова в часописі «Карпати». Заснував тут католицьку кафедру й домініканський монастир, побудував мости й дороги, запросив до Луцька вірменів, караїмів і німців. У замку з'являється Владича вежа, мурі нарешті замикають кільце між усіма трьома баштами.

Гордовитий і величний, прекрасний укріплений Луцький замок слугу-

ло 15 тис. гостей (а місцева населення налічувало хіба 5 тис. осіб). Вирішувалися політичні й економічні питання центрально-східної Європи, зокрема спільна коаліція проти Османської Порти, рівні права для католицької й православної церков і... коронація Вітовта. Історія з його короною, яку віз до волинської столиці папський нунцій, відома: обсирана діамантами коштовність чи то зникла у дорозі, чи була розрубана на шматки й розвезена по всіх кутках Європи. Одне слово, не судилося Вітовту стати королем, хоча князівські володіння простягалися від Балтики до Чорного моря.

З XV століття замок є славетним осередком духовної, адміністративної й судової влади краю.

БУВ І ЛИШАЄТЬСЯ ЗАХИСНИКОМ

З легендами, замок Любарта обєригає Божа любов: під час однієї з ворожих атак мешканці міста зібралися в церкві Іоана Богослова молитися про заступ-

ництво. І раптом вітер різко повернув у інший бік: камені та запалені смолоскопи посипалися на голови ворогів. І насамкінець. В'їздову вежу Луцького замку зображено на 200-

гривневій купюрі: що більше у вас таких купюр, то краще запам'ятаєте українську твердиню. Ну, принаймні під час перебування у Луцьку сфотографуйтеся на тлі

В'їздової вежі з відповідною асигнацією у руках. Забудете про безгрошів'я, стверджує вже сучасна легенда. А крім того, матимете чудові перспективи в житті.

СПОРТ

ТЕРЕЩУК ПЕРЕМАГАЄ У ФІНАЛІ КУБКА СВІТУ

Фінал Кубка світу в російському Нижньому Новгороді приніс «золото» змагань нашій співвітчизниці Вікторії Терещук. Чемпіонка світу та Європи підтвердила, що по праву очолює загальний залік Кубка світу. Українка рівно виступила у всіх видах програми і цілком заслужено зійшла на найвищу сходинку п'єдесталу пошани, набравши в підсумку 5440 очок. Компанію на п'єдесталі пошани їй склала колега по збірній Ганна Бурак, яка на двох останніх етапах Кубка світу святкувала перемоги. У Нижньому Новгороді вона фінішувала третьою (5388), пропустивши поперед себе росіянку Катерину Хураскіну (5412). Також Вікторія Терещук разом з Павлом Тимошенкою завоювали «срібло» в складі змішаної команди (5780).

МАСОВА ФІЗКУЛЬТУРА | КІЛЬКАСОТ УЧАСНИКІВ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У СПАРТАКІАДІ

ОСВІТЯНИ ЧЕРКАЩИНИ ВИЗНАЧИЛИ КРАЩИХ

Наприкінці травня на базі Олімпійського навчально-спортивного центру «Чернігів» відбулося чудове спортивне свято – обласна спартакіада серед освітан, членів Профспілки працівників освіти і науки України. Першість виборювали близько 400 спортсменів-аматорів у складі 26 команд-учасниць.

Віталій КОПИШ

Чернігівська обласна організація Профспілки працівників освіти і науки України, спеціально для «ПВ»

Першими розпочали та завершили свій виступ представники найбільш силового виду спорту освітянської спартакіади – армреслінгу. Перемогу виборювали виключно чоловіки в трьох вагових категоріях. Тріумфували тут представники Менської районної організації профспілки, слідом за якими з невеликим відставанням у турнірній таблиці розташувалися освітяни м. Ніжина та Борзнянського району.

У змаганнях із настільного тенісу впевнену перемогу як серед жінок, так і чоловіків здобули співчани Чернігова. Другу суму балів отримали тенісистки Ріпкинського району, а замкнули трійку кращих члени первинної профспілкової організації працівників ЧНПУ ім. Т. Г. Шевченка.

Дуже видовищним видався турнір з міні-футболу, матчі якого проходили відразу на трьох тренувальних полях спортивного комплексу. У напруженому вирішальному бою перемогу здобула команда Новгород-Сіверської районної організації профспілки, обігравши при цьому ічнянських колег з мінімальним рахунком. Третє й четверте місця розділили освітяни м. Прилук та Варвинського району.

У підсумковому суддівському протоколі переможницею спартакі-

ади вдруге поспіль стала команда Ніжинської міської профорганізації, яку очолює Володимир Сорокін. Другими стали співчани первинної профспілкової організації працівників ЧНПУ ім. Т. Г. Шевченка (голова профорганізації Анастолій Тимошенко). Третє місце виборили представники Борзнянського району (голова профорганізації Валентина Тесленко).

Як годиться, завершилися змагання офіційною церемонією нагородження. На переможців і призерів спартакіади чекали п'єдестал пошани, заслужені медалі, кубки, грамоти і грошові призи. А голова обласної організації Профспілки працівників освіти і науки України Тетяна Матвеева подякувала організаторам за якісно проведені змагання та побажала учасникам завжди підтримувати добру спортивну форму.

МАСОВА ФІЗКУЛЬТУРА | «АЗОТІВЦІ» ОПАНОВУЮТЬ НОВІ ВИДИ ДОЗВІЛЛЯ

ЗАВДЯКИ ЛАЗЕРТАГУ ПОКАЗАЛИ ВІДВАГУ

Семен ПЕРЦОВСЬКИЙ спеціально для «ПВ»

Лазертаг – військово-спортивна гра, учасникам якої видають перероблені з бойових автоматів для стрільби безпечними променями, якими треба поцілити в датчики, які надягають усі суперники.

Чемпіонат «Азоту» проходить у кілька етапів, групами. А фінал приймала «азотівська» база відпочинку «Світанок», що на березі Сіверського Дінця. Треба було бачити, з яким задоволенням, азартом спортсмени брали участь у кожному виді програми, як гаряче підтримували їх уболів-

вальники, в тому числі діти! У цьому справжньому спортивному багатоборстві учасники показали не тільки влучність, а й спритність, швидкість, тактичну й стратегічну кмітливість, злагодженість командних дій. А в змаганнях із утримання висотки чемпіонами стали лазертагівці з цеху КВЛПА. Друге місце виборола команда воєнізованого газорятівного загону, третіми стали представники цеху централізованого ремонту. Переможці і призери отримали дипломи і призи – похідне спорядження. А головне – в усіх заляглися чудові враження від перших змагань. І природно, бажання позмагатися за новими сценаріями.

Спортивне життя колективу Северодонецького об'єднання «Азот» завдяки адміністрації та профспілковому комітету стало ще яскравішим, цікавішим, охопило ще більше ентузіастів фізичної культури, адже серед працівників підприємства дедалі більшої популярності набувають спортивно-технічні змагання з лазертагу.

коротко

БАСКЕТБОЛ

«БУДІВЕЛЬНИК» ПОПЕРЕДУ

Вирішальний сьомий матч фінальної серії чемпіонату Суперліги з баскетболу столичний «Будівельник» виграв у «Азовмаша» (82:70), а відтак став найтитлованішим клубом країни.

Кияни мали змогу не доводити справу до сьомого поєдинку, але наприкінці шостого матчу в Маріуполі втратили перемогу, поступившись господарям майданчика (95:96). Однак на паркеті столичного Палацу спорту вибороли «золото» чемпіонату України сезону 2012/2013 років і таким чином здобули восьме чемпіонство в своїй історії, ставши найтитлованішим клубом країни (в «Азовмаша» залишилося сім перемог у чемпіонатах).

За підсумками сезону титул найкращого розігруючого захисника отримав Лінн Грір («Азовмаш»). Найкращим легким форвардом став Артур Дроздов («Будівельник»), його колега по команді Лео Лайонс – найкращим важким форвардом. Малкольм Ділейні («Будівельник») був названий найкращим атакуючим захисником, а також MVP Суперліги сезону 2012/2013. Найкращий центровий сезону – Владан Вукосавлевич («Політехніка-Галичина»).

ХУДОЖНЯ ГІМНАСТИКА

ДВА «СРІБЛА» КОНТИНЕНТАЛЬНОЇ ПЕРШОСТІ

В австрійській столиці минулого вівкенду проходили змагання чемпіонату Європи з художньої гімнастики. Українки на континентальній першості здобули дві срібні нагороди.

Наші гімнастки Ганна Різатдінова, Аліна Максименко та Вікторія Мазур вибороли другу сходинку п'єдесталу пошани у командній першості, набравши 141,573 бала. А святкували перемогу росіянки (147,114), третіми фінішували представниці Білорусі (138,115). Українські спортсменки кваліфікувалися і до фінальної частини змагань в окремих видах, проте до п'єдесталу пошани

дісталася лише Ганна Різатдінова – за композицію із стрічкою вона отримала 18,183 бала, пропустивши поперед себе в підсумковому протоколі росіянку Маргариту Мамун (18,800).

ЦІКАВИ ФАКТИ ПРО ОКЕАН

- Заглиблення на 10 метрів збільшує тиск води на одну атмосферу. Таким чином, в океанічних западинах глибиною в 10 тис. м тиск досягає тисячі атмосфер.
- Вода – активний поглинач світла. На глибину 10 см проникає 80% світлових променів, що падають на поверхню. Під шар води в 100 м потрапляє всього 0,002% світла, а нижче – царство вічної темряви.
- Гідроакустики в океані зареєстрували «помилкове дно». З'ясовано, що воно виникає в результаті скучення в товщі вод океану планктону – мікроскопічних тварин і рослин. «Помилкове дно» частково відбиває і значно поглинає ультразвуки.
- У морях і океанах коралові рифи займають площу 28 млн кв. км. Біля північно-східного узбережжя Австралії коралові рифи утворюють бар'єр довжиною 22 тис. км.

СТАНІСЛАВ ГОВОРУХІН БІЛЬШЕ НЕ БУДЕ ЗНИМАТИ КІНО

Після прем'єри свого нового фільму знаменитий російський режисер Станіслав Говорухін вирішив більше не знімати. У всьому винна неадекватна реакція глядачів, які при перегляді нового трилера Говорухіна «Вікенд» гомосно сміялися.

Цей сміх здивував і навіть образив кінорежисера. – Люди сміялися. Я не очікував такої реакції. Я показав фільм у трьох різних аудиторіях, у тому числі на «Кінотаврі», щоб подивитися, як його будуть сприймати. Реакція скрізь однакова. Коли я вперше почув сміх у залі, мене це здивувало й образило. Доволі несподівана реакція публіки, – зізнався 77-річний режисер. Чорно-білий фільм «Вікенд» є римейком кінострічки французького режисера Луї Малля «Ліфт на ешафот», знятий 1956 року. Детективний трилер С. Говорухіна розповідає історію фінансового директора великої корпорації Гюря Лебедева. Ігор убиває бухгалтера, дізнавшись про його фінансові махінації. Ідеальний план приховування злочину опиняється під загрозою, коли Лебедев застрагає в ліфті.

ДОЗВІЛЛЯ

ТРИВАЄ ПЕРЕДПЛАТА ПРОФСПІЛКОВИХ ВИДАНЬ НА 2013 РІК

Вартість передплати на 2013 рік не збільшилася і становить: газети «Профспілкові вісті» – 148,44 грн (передплатний індекс – 22152), журналу «Бібліотечка голови профспілкового комітету» – 65,64 грн (передплатний індекс – 22909).

ГОРОСКОП

10–16 червня

ОВЕН
Ваші моральні цінності можуть не вкладатися в загальноприйнятні уявлення. Не варто доводити оточуючим свою правоту, адже це все одно, що сипати перли перед свинями.

ТЕРЕЗИ
Якщо ви надумаете робити ремонт, все піде як по маслу, без особливих зусиль.

СКОРПІОН
Тиждень насичений спілкуванням з новими знайомими. На вас очікують два важливі ділових контакти, що встановилися на основі дружнього зв'язку.

ТЕЛЕЦЬ
На цьому тиждні увага протилежної статі буде прикутою до вас. Намагайтеся уникати ревнощів з боку партнера й стримувати свій потяг до пригид.

СТРІЛЕЦЬ
Самотність і сполядання природи допоможе заспокоїти ваші нерви. Перебування у великій галасливій компанії не принесе бажаного результату.

БЛИЗНЮКИ
Настав час серйозно зайнятися прибиранням і господарськими справами. Ця рутинна робота позбавить вас неспокійних думок.

КОЗЕРІГ
На вас очікують події, коли необхідно швидко вирішувати робочі питання. Ваші зусилля будуть винагороджені матеріально.

РАК
Сміливо занурюйтеся у приємні клопоти й отримуйте задоволення. Забудьте про домашні турботи.

ВОДОЛІЙ
Ваша зовнішність перебуватиме в центрі уваги. Тож варто переглянути гардероб і відмовитися від непотрібних та старих речей, відкривши шлях новим потокам енергії.

ЛЕВ
Подбайте про близьких, приділивши час і увагу родинним проблемам. Вам щільно підійде роль миротворця, що стримує запал ворогуючих родичів.

РИБИ
Кілька непередбачуваних обставин здатні порушити всі ваші плани. Спілкування з родичами не принесе вам радісних хвилин, а навпаки, викличе погані спогади.

ДІВА
Скористайтесь нагодою і відгукніться на раптове нахнення і приплив творчої енергії. Займіться справами, які вам найбільше до душі.

Фуршет по-українськи

Фото Володимира ЯЦЕНКА, м. Сміла Черкаської обл.

КАЛЕНДАР ЗНАМЕННИХ І ПАМ'ЯТНИХ ДАТ

8–14 ЧЕРВНЯ

- 8 – Всесвітній день океанів
- 9 – День працівників легкої промисловості
- 10 – 100 років від дня народження Тихона Миколайовича Хреннікова (1913–2007), російського композитора, громадського діяча
- 12 – День працівника фондового ринку
- 13 – Вознесіння Господнє
- 14 – Всесвітній день донорів крові

СКАНВОРД

Розгадавши сканворд і вписавши букви в клітинки, виріжте його по червоній рамці та надішліть нам на адресу: «Профспілкові вісті», майдан Незалежності, 2, м. Київ, 01012 або profvisti@ukr.net.

Усіх, хто правильно розгадав сканворд і першим надіслав відповідь, чекає винагорода – піврічна передплата на газету «Профспілкові вісті».

ВІТАЄМО Мирона Кулиничу з м. Тернополя, який правильно розгадав сканворд у № 22.

До уваги переможців конкурсу! Щоб отримати піврічну передплату на газету «Профспілкові вісті», необхідно подати до редакції копію ідентифікаційного коду, а також вказати домашню адресу й поштовий індекс.

Відповіді на сканворд, надрукований у № 22

П	Е	М	А	Н	У	І	Л	О	К
О	Р	Д	Р	С	К	Р	І	З	
Е	В	Д	О	Т	О	Н	У	Р	
Р	О	В	А	Д	К	Я	Х	У	
З	Д	А	Р	У	Ц	А	К	С	О
В	У	К	І	Д	Е	Л	О	В	І
Л	О	В	У	Л	А	Д	О	В	І
В	Л	А	В	Н	А	В	І	Т	Р
Б	А	Р	В	І	К	Л	О	В	І
Л	О	В	У	Л	А	Д	О	В	І
А	В	А	Р	А	Х	А	Д	О	В
Г	У	В	О	В					
О	Б	С	Я	Г	Л	У	Л	А	Д
Р	К	Р	О	В	А	Ш	М	А	Т
З	Ш	О	У	С	О	Ш	К	А	Р
У	А	С	І	Л	У	В	І	Т	Р
Ф	У	Р	І	В	Л	А	Ч	А	К
А	С	А	В	А	П				

Правильна відповідь – «культура».

Сканворд з підказками:

1. Чоловік, який вивчив багато мов і культур. (Культура)

2. Обряд, який проводиться в певний час. (Обряд)

3. Історична пам'ятка. (Пам'ятка)

4. Вид роботи, який виконується за допомогою спеціальних інструментів. (Робота)

5. Вид роботи, який виконується за допомогою спеціальних інструментів. (Робота)

6. Вид роботи, який виконується за допомогою спеціальних інструментів. (Робота)

7. Вид роботи, який виконується за допомогою спеціальних інструментів. (Робота)

8. Вид роботи, який виконується за допомогою спеціальних інструментів. (Робота)

9. Вид роботи, який виконується за допомогою спеціальних інструментів. (Робота)

10. Вид роботи, який виконується за допомогою спеціальних інструментів. (Робота)